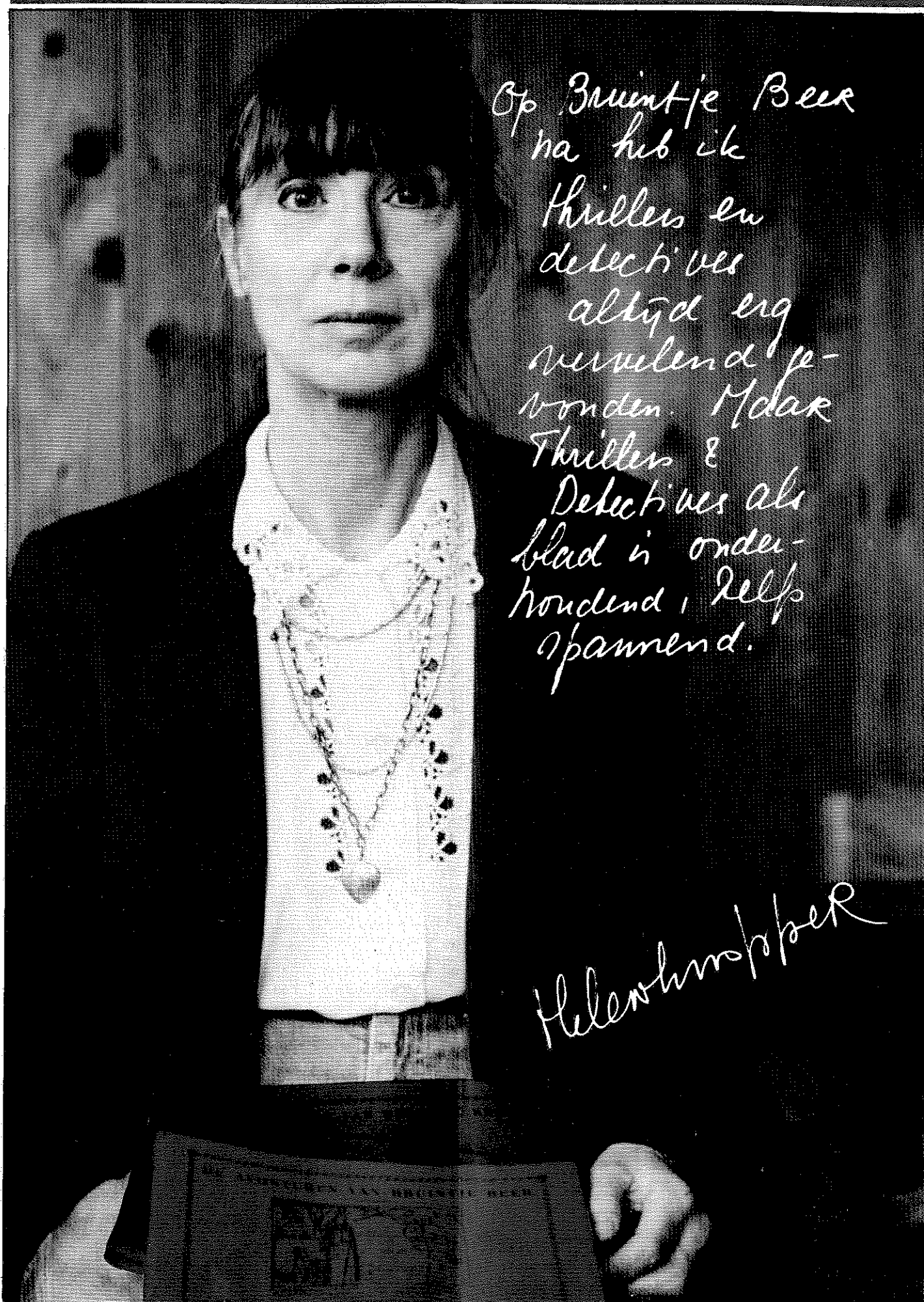

*Op Bruintje Beer
na heb ik
thrillers en
detectives
altijd erg
vervelend ge-
vonden. Maar
Thriller &
Detectives als
blad is onder-
houdend, zelf
spannend.*

Helen Knopper

THRILLERS & DETECTIVES

Redactie en Administratie: Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX AMSTERDAM. 6e jaargang, nummer 1, januari 1986. Prijs 4,25

Dood in twee zetten

Grootmeester heeft geen verstand van schaken

Misdaadschrijvers doen het in vereniging

Thrillers en afkeer op blz. 20

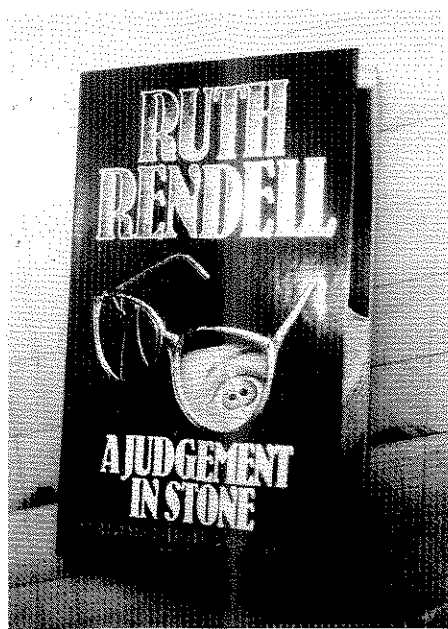
Fransen en Duitsers doen het los van elkaar

Omslagverhalen

In 1964 begon Ruth Rendell met het schrijven van misdaadboeken. Zo'n twintig jaar later heeft ze een indrukwekkend aantal titels op haar naam staan. Veel daarvan zijn bestsellers en de Britse schrijfster heeft ook de nodige prijzen voor haar werk gekregen. Het is niet overdreven te constateren dat de recensies van haar boeken bulken van de superlatieven. Ook in dit nummer van T & D is Hans Kooijman die eerder een profiel van haar schreef, opnieuw enthousiast. Zo'n schrijfster verdient natuurlijk ook winnende omslagen.

Het werk aan een omslag (cover) begint meestal als het manuscript is voltooid. De uitgever benadert een ontwerper die de opdracht krijgt de sfeer van het boek zo goed mogelijk te treffen en aan wie wordt gevraagd enkele schetsen te maken die intrigerend (aandacht trekkend) zijn. De uitgever maakt hieruit een keus.

Meestal vermijdt men de auteur hierin te mengen, want dit leidt slechts zelden tot vruchtbare resultaten. Ieder heeft zo zijn vak. Uiteraard kan het op deze manier voorkomen dat auteurs vol machteloze

woede moeten toezien dat de meest afgrijpselijke foto's of illustraties hun met bloed,

zweet en tranen bedachte creaties schier onverkooptbaar in de etalages doen prijken.

Dat gaat niet op voor een nieuwe serie pocketherdrukken van Rendell. De ontwerper die van de uitgever ten onrechte naamloos moest blijven, heeft iets aardigs bedacht. De illustratie bevindt zich op de eerste pagina van het boek en is toch gedeeltelijk zichtbaar, omdat een deel van het omslag is uitgestanst. Dat geschiedt met behulp van een stansmes dat speciaal hiervoor moet worden gemaakt. Het is hier gecombineerd met een zogenaamde foliedruk, waarbij een al dan niet gekleurde zilverlaag bij een temperatuur van omstreeks 150 graden Celsius door een zinkstempel wordt aangebracht. Het resultaat hiervan is heel fraai, maar ook behoorlijk duur. Het procedé kent namelijk behalve de normale vier-kleurendruk nog twee extra drukgangen, plus de extra kosten voor de stempel en het stansmes. Doordat de anonieme ontwerper goed gebruik heeft weten te maken van de royale bui van uitgeverij Arrow, mag Ruth best tevreden zijn.

Steye Raviez

NIEUW

DE TRADITIE VAN DE GROTE THRILLER... - VRIJ NEDERLAND

'DE DOORBRAAK VAN TOMAS ROSS!'

De Telegraaf

TOMAS ROSS

SCHADUWEN UIT GETHSEMANE

MARTIN FINCH IN EL SALVADOR EN NICARAGUA

'Tomas Ross is potentieel Nederlands beste thrillerauteur' - NRC
 'Internationale allure' - DE TIJD
 'Tomas Ross aan de top bij de Nederlandse thrillers' - HET VRIJE VOLK
 'Uiterst vakkundig in elkaar gezet' - DE VOLKSKRANT
 'De evenknie van Sjöwall & Wahlöö' - INTERMAGAZINE
 'Een uiterst volwassen, steeds verrassender plot!' - VRIJ NEDERLAND
 'De allure van buitenlandse thrillers' - TROUW

paperback, 294 pag. f 24,90

ONLANGS VERSCHENEN IN DE 5 STERREN THRILLER REEKS:

Tomas Ross & Maj Sjöwall:

f 19,90
Bij de
boekhandel

BLOEDIGE
FINALE
G. HUDSON

MOORD
SEKTE
R.B. PARKER

ZONDE
BOK
P. ØRUM

TUNNEL
H. FRIEDMAN

EEN BOOM
VOL HANDEN
R. RENDELL

5-STERREN THRILLERS VAN INTERNATIONAAL ERKENDE TOPAUTEURS
GESELECTEERD DOOR TOMAS ROSS EN MAJ SJÖWALL.

Hollandse Nieuwe

Pas op, dame!

In de feministische thriller **Dames aan de Maas** (Van Gennep, 19,50) is de schrijfster Ina Bouman er in ieder geval in geslaagd de vrouwelijke hoofdrolspeelster een geloofwaardiger rol te geven dan de gebruikelijke 'sexy' detective of de Miss Marple-achtige figuur, die al breiend alles oplost. Met behulp van een aantal andere vrouwen probeert de journaliste Jos Welting er achter te komen wat er zich allemaal afspeelt binnen de *Beweging van het Goede*. Deze beweging heeft zich ten doel gesteld de mens tot maximale ontplooiing te brengen. De ondertitel *feministische thriller* dankt het boek aan het feit dat de hele zaak door vrouwen, ook de hoofdinspecteur van politie is een vrouw, wordt opgelost. Opvallend is de lieflijke sfeer tussen de dames onderling, wat de spanning niet ten goede komt. (RK)

In de privé-sfeer

Het miskende lijf (Zwarte Beertjes, 6,75) is het debuut van de pseudonieme auteur Ton de Vreede. Hoofdpersoon is Steven Borger, advocaat en medewerker van een sociaal advocatenkollectief. Voordat hij zich met de zaak van een gevangene gezette cliënt kan bemoeien, is deze reeds overleden. Van advocaat verandert Borger in een privé-detective en verzeilt in een zaak met steunfraude die ook politieke connecties kent. De fraude is meer fraude van de kant van de gevers dan de ontvangers en de politiek ruikt ook zeer onfris. Amsterdam blijft een stad waarin veel mogelijk is.

De Vreede probeert aan de ene kant het verhaal werkelijkheidsgetrouw te maken en aanvaardbaar, maar vervalt aan de andere kant toch teveel tot een a-serieuze, studentikoze toon. Vooral aan het eind waar een grootse politie-operatie wordt uitgevoerd, neemt de slapstick de overhand. Het geheel wordt zo teveel een mengsel van Sjöwall en Wahlöö en Havank, zonder de oubolligheid van de laatste. Voor een debuut in de Zwarte Beertjes-reeks is dat misschien toch geen gek begin. (TC)

De eveneens pseudonieme schrijver Walraven is al aan zijn derde misdaadboek toegekomen. In *Motel om te mijden* (Loeb, 16,50) speelt op de achtergrond ook een nare politieke partij een belangrijke rol. Walravens hoofdpersoon heet Charlie Allard, die beroepshalve als privé-detective optreedt. Hij heeft helaas last van twee makkes die bij dit eenzame vak op de loer liggen: alcoholmisbruik en een uit de hand lopende neiging tot bespiege-

Ina Bouman: beweegt de goede kant uit

In dit nummer

Het feminisme rukt zachtmoedig de Nederlandse misdaadroman binnen. Vrouwelijke schrijvers zijn echter in Nederland op de vingers van een verminkte hand te tellen. Jackie Lourens moet ongeveer als enige de kachel brandende houden. Een vraaggesprek met iemand, die vroeg uit de veren komt om narigheid en ellende aan het papier toe te vertrouwen.

Over spionage wordt graag in termen van het schaakspel geschreven. Veel verder dan E2-E4 lijken alle meesters en grootmeesters niet te kunnen komen.

In Duitsland en Frankrijk kennen ze ook de misdaadroman van eigen bodem. Een kort historisch overzicht, waaruit blijkt dat Goebbels de waarde van het genre niet kon schatten en een blik op de hedendaagse roman. Krimi en policier geven vooral blijk van een dolgedraaid marginaal individu dat bij de keel wordt gegrepen door een Vadertje Staat met een slecht karakter en een hoop slechte kinderen.

Naast de Engelse nieuwsbrief is er met ingang van dit nummer ook een Amerikaanse nieuwsbrief. Josh Pachter nodigt u uit tot het aanvragen van verzoeken. Om ruimte hiervoor te maken is de beselbon en de mogelijkheid om boeken via Thrillers & Detectives te bestellen met ingang van dit nummer komen te vervallen.

len. Die twee zaken zorgen ervoor dat de vaart uit het verhaal raakt en dat er veel moet worden gestopt in café's. Dat is jammer, want af en toe zitten er ook leuke stukjes in het verhaal, zoals bij voorbeeld de eerste alinea: 'Alles leek normaal. De stad vertoonde het vertrouwde beeld, de auto's stonden geparkeerd op de rijstroken voor de fietsers, de fietsers reden over de trottoirs, ...' Het zal duidelijk zijn dat Allard zijn kantoor in Amsterdam heeft. (TC)

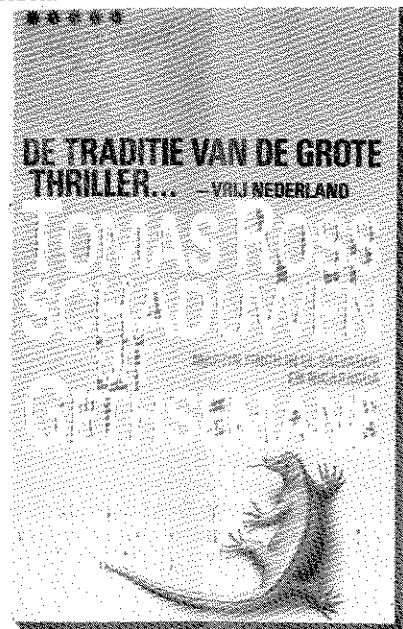
Grijze haren

Grijpstra en de Gier babbelen zich opgewekt een weg door *De zaak Ijsbreker* (AW Bruna, 22,90), de nieuwe roman van Janwillem van de Wetering. Hun flitsende dialogen zijn niet alleen leuk (maar niet heus), maar bevatten ook belangrijke informatie. Als je af en toe denkt stiekem een stukje van hun opbeurende gesprekken over te kunnen slaan, ben je ineens de draad van het verhaal kwijt. Deze keer krijgen ze gezelschap van Cardozo en leutigheid kent geen tijd. De commissaris wordt, verdacht van fraude, tijdelijk op non-actief gezet en gaat de misdaad dan zelfstandig bestrijden met behulp van zijn privéleger: G, dG en C. Gelukkig wordt hij ook nog geassisteerd door zijn secretaresse die af en toe echt geestig is. Het verhaal draait uit op een tweestrijd tussen de commissaris en een oude schoolvriend die het slechte pad heeft gekozen. Het lijkt alleen te begrijpen als farce, als parodie op de detectiveroman. (FH)

Een grotere tegenstelling tussen Janwillen en Baantjer is nauwelijks denkbaar. Een boek van Baantjer lees je op één avond uit en dan kun je onderwijl ook nog een gesprek voeren of naar de televisie kijken. **De Cock en moord op de Bloedberg** (De Fontein, 14,50) geeft op het gebruikelijke recept een minime variatie. 'De grijze speurder' zoals de Cock stevast wordt aangeduid door de schrijver, onderzoekt een paar merkwaardige sterfgevallen. De overledenen blijken uitgebreide voorbereidingen voor hun heengaan te hebben getroffen en hun financiële toestand vroeg stevast om drastische maatregelen. Het boek begint met de ontmoeting van de Cock met één van de slachtoffers, maar de grijze speurder wordt door zijn omgeving niet serieus genomen. Een bezoek aan Antwerpen toont zijn gelijk aan. (FH)

De zaak Alzheimer van Jef Geeraerts (Manteau, 24,90) is een nieuw avontuur van commissaris Vincke en zijn assistent inspecteur Verstuyt, met wie we in *De trap* kennis hebben kunnen maken. Dit nieuwe verhaal is levendiger, spannender en gewelddadiger en de karakters van beide politiemannen krijgen meer diepte. Een aantal prominente figuren uit de Belgische zakenwereld en politiek worden op professionele wijze vermoord. Hoewel de moorden van te voren worden aangekondigd, vissen Vincke en Verstuyt steeds achter het net. Na lang speuren blijkt de dader een Belg te zijn die naar Amerika was geëmigreerd en zich daar tot een veelgevraagd huurmoordenaar ontwikkelde. Voor deze klus is hij speciaal naar België gekomen. Hij lijdt op veel te jeugdige leeftijd aan de *ziekte van Alzheimer*, een vorm van dementie waarover de laatste tijd in de media nogal wat te doen is geweest. Jammer genoeg voor de politie is de ziekte nog in het beginstadium, zodat hij zijn beroep nog ver boven de middelmaat kan uitoefenen. Geeraerts laat ook nu weer duidelijk merken dat hem in de Belgische samenleving veel tegenstaat en vooral de overheid krijgt er flink van langs. (HKo)

Ross giet zijn verhaal in de vorm van een quasi documentaire. BVD-agent Martin Finch wordt anno nu naar El Salvador gestuurd als toegevoegd lid van een parlementaire delegatie. De aanleiding hiertoe is de ontdekking, dat een ooggetuige van de moord op de vier Nederlandse journalisten in 1982 indertijd een ondeugdelijke verklaring heeft afgelegd. Als bij toeval vertrekt op hetzelfde moment een aantal Amerikaanse topjournalisten naar het buurland Nicaragua, om te zien of Reagans ideeën over de politieke ontwikkelingen aldaar niet wat overtrokken zijn. Eén van hen, Tom Fischer, is de tweede hoofdpersoon in het boek. Het blijkt dat zowel de parlementariërs als de journalisten als getuige à décharge worden misbruikt in een gigantisch CIA-complot, dat Reagan in de gelegenheid moet stellen eens en voor altijd schoon schip te maken in Mid-den Amerika. Een prima thema dat, mits goed uitgewerkt, inderdaad tot een verhaal van internationale allure zou kunnen leiden.

Waarom komt dat er dan niet van? De belangrijkste oorzaak lijkt me dat Ross als literator te eenzijdig is. Over zijn sfeertekeningen en locatiebeschrijvingen valt weinig te klagen. Waar het aan schort is het vermogen, de dingen waar het om gaat bij wijze van spreken onbenoemd te laten, en ze slechts te laten doorschemeren in gedrag, gesprekken en *monologues intérieurs* van de personages. Natuurlijk zijn er dialogen zat, maar die bestaan te vaak uit een drammerig betoog van een militair, guerrillero of CIA-agent die uitspelt hoe de vork in de steel zit, en een tegenspelers die de vragen mag stellen. Een goede thriller heeft geen praatgroepen nodig. Het overmatig gebruik van deze stijlfiguur wekt onbedoelde associaties met *Miss Marple* of *Nero Wolfe*. Als er al een internationale vergelijking mogelijk is, moet ik eerder aan Ludlum denken dan aan Deighton of Le Carré. *Schaduwen uit Gethsemane* is een spannend boek en goed gedocumenteerd ook nog, maar er zal nooit op feestjes of in café's uit geciteerd worden. (HKg)

Terugkeer

De afgelopen tijd zijn de misdaadromans van Willy Corsari in herziene versie uitgebracht. Ook oudjes als **De onbekende medespeler** (Luitingh, 17,50) overkomt dat. In de filmstad Berlijn speelt zich in de twintiger jaren het geijkte drama af. Een alom gehate filmdiva wordt tijdens een opname om het leven gebracht en alle aanwezigen hebben wel een reden om haar naar het leven te staan, enz., enz. Dat alles in een ambiance die voor ons van na de oorlog alleen nog herkenbaar is uit zwart-wit films.

Een geheel andere wereld vormt de achtergrond van **De man die niet mocht terugkeren** uit 1947 (Luitingh, 17,50). Een jongeman die de oorlog niet in Nederland heeft meegemaakt, komt in '45 terug bij de familie die hem vroeger altijd zo vriendelijk heeft ontvangen. Een lid hiervan blijkt aan het eind van de oorlog door de Duitsers te zijn opgepakt en vermoord. De onuitgesproken vraag is wie uit de familie- of kennissenkring hem heeft verraden. De teruggekeerde huisvriend gaat op zoek naar de waarheid en haalt heel wat overhoop, inclusief zichzelf. Het verhaal is vooral aardig omdat het fris van de lever is geschreven en dus de intellectuele afstandelijkheid en retrospectieve slimmigheidjes mist, die het zou hebben als het dertig jaar later was bedacht.

Op het vakmanschap van Corsari valt weinig aan te merken, maar zijn dit soort heruitgaven nu echt de boeken waarop het lezend publiek zit te wachten? (GJT)

Schelms

Een dode in het Zwaanshals was het eerste boek van Jacques Post (Veen, 8,50) dat zijn eerste druk beleefde onder de titel *Leer om Leer*. We maken in dit boek kennis met de doortrapte schelm Max Zuiderveld en de eerzame politieinspecteur Maalbeek. Max' pleegvader wordt dood aangetroffen in zijn winkel in sextikelen aan het Zwaanshals in Rotterdam. De politie houdt het op een natuurlijke dood, maar de omstandigheden van het overlijden geven Max de zekerheid dat er iets niet pluis is. Hij zelf is de verdachte in een andere moordzaak die met de dood van zijn pleegvader te maken heeft. Max en Maalbeek gaan samen op onderzoek uit, waarbij ze elkaar voortdurend in het vaarwater zitten en Max de inspecteur een kool stoot, waarvan hij zelf in de volgende boeken de consequenties zal moeten dragen. Het is een boek vol humor, onverwachte wendingen en bizarre situaties, waarin ook bijfiguren verbluffend scherp uit de verf komen. (HKo)

Jackie Lourens schrijft Castellum-romans

het alledaagse krantenbericht als fictie

Jackie Lourens: niet hang in het donker

Sinds Willy Corsari gestopt is met het schrijven van detectives is **Jackie Lourens** (65) de enige Nederlandse misdaad-schrijfster die regelmatig publiceert. In de periode van 1975 tot 1985 verschenen er elf boeken van haar. De eerste, **Ze kunnen het niet laten** (1975) won meteen de Fontijnprijs, een aanmoedigingsprijs voor beginnende auteurs. Sindsdien zijn de kritieken alleen maar lovender geworden. Onlangs karakteriseerde Tomass Ross in het weekblad *Vrij Nederland* haar boeken als 'kleinschaligheid met een plot die per titel beter wordt.'

Alle boeken van Jackie Lourens spelen zich af in het plaatsje **Castellum aan de Rijn**, waar de moordbrigade onder leiding staat van hoofdinspecteur (HIP) **Erik Jager**. Hij en zijn vaste medewerkers De Griep en Herstal zijn de steeds weer terugkerende hoofdpersonen die iedere keer een misdrijf dienen op te lossen. De ontvoering van een kind, de moord op een sigarenverkoopster, de uit de hand gelopen familievete. 'Kortom, het alledaagse krantebericht als fictie.'

Met deze vaste ingrediënten heeft de schrijfster een vast en voor Nederlandse begrippen omvangrijk lezerspubliek weten te veroveren. Meestal worden er zo'n 15.000 exemplaren per titel verkocht, wat betekent dat ieder boek tweemaal herdrukt wordt. Ter vergelijking: de meeste Nederlandse misdaadauteurs mogen al blij zijn met een verkoop van 3000 boeken.

Pas op haar vijftigste begon Jackie Lou-

rens - toen nog onder de naam Lourens-Koop - met het schrijven van *policiers*. Daarvoor had zij het te druk met haar gezin, verscheidene studies en vertaalwerk voor uitgeverij Gottmer. Na een cursus bij de LOI gevolgd te hebben ging ze onder eigen naam publiceren. Ze schreef toen een zestigtal korte verhalen voor een inmiddels ter ziele gegaan boulevardblad. Maar Lourens wilde meer en nam contact op met de Zuidhollandse Uitgeversmaatschappij. Hier adviseerde men haar misdaadromans te gaan schrijven. In zestien weken tijd voltooide de schrijfster haar eerste boek. Erik Lankester van uitgeverij Bruna wilde het vrijwel onmiddellijk uitgeven. Het succes zou hem gelijk geven. Om succesvol te blijven legt Jackie Lourens zich een sterke zelfdiscipline op. 'Ik sta altijd vroeg op,' zegt de schrijfster, 'zo rond half zes. Dat ben ik altijd gewend geweest en hoewel mijn man nu gepensioneerd is, kom je niet meer van die oude gewoontes af. Iedere morgen zit ik om zeven uur achter de schrijfmachine. Dan werk ik tot acht uur, half negen. Dat hangt van de stemming af.'

Er moet wel een hele ernstige reden zijn dat ik een dag oversla. In principe schrijf ik ook in de weekends, ja zelfs op Nieuwjaarsdag als je de dag ervoor toch laat naar bed gegaan bent. En vakanties heb ik nooit gehad. Daar heb ik trouwens ook nooit zo'n behoefte aan. Daarentegen schrijf ik dus nooit lang per dag. Ik kan mij nu eenmaal niet lange tijd achter elkaar concentreren, met zo'n anderhalf uur is

dat wel bekeken.'

Later in het gesprek verduidelijkt de schrijfster haar dagelijkse routine. 's Morgens tik ik één pagina en dan is het verder klaar. Maar de volgende dag herschrijf ik hem helemaal en begin aan een nieuwe, die ik dan de dag daarop weer herschrijf. Dat gaat dan zo door. Als ik dan weer achter de machine opsta, ben ik alles weer vergeten. Dat kan ik helemaal afstandelijk behandelen. Ik denk dat dat net zoals als bij een advocaat of een dokter is. Dat moet ook, anders deug je er niet voor. Ik ben nog altijd niet bang in het donker. Hahaha.'

Door de dagelijkse werkzaamheden ontstaat er ook een min-of-meer vaststaand jaarlijks werkschema. 'Met Goede Vrijdag moet ik meestal nog zo'n vijftig bladzijden. In het begin van een boek werk ik er niet zoveel aan. Dat zal zo'n half uurtje per dag zijn. Dan moet het allemaal nog vorm krijgen. Maar bij het eind van het boek schrijf ik veel meer. En bij de afwerking begin ik er echt plezier in te krijgen. De figuren beginnen dan helemaal te leven. Pas bij de laatste 30 bladzijden van het boek weet ik redelijk zeker hoe het zal aflopen. Dan begin ik meteen weer aan het volgende boek te denken. Dus meestal weet ik als ik met het manuscript naar de uitgever ga, waar ik met het volgende boek zal beginnen. Daar komt bij dat ik voordat alles naar de uitgever gaat het nog een keertje netjes overtik. Dan zit ik dus een week of zeven achter de schrijfmachine. Dan gebruik ik daarna een week om het huis weer in orde te brengen. Maar dan heb ik dus tijd genoeg om nieuwe plannen te smeden.'

Jackie Lourens schrijft niet vanuit een vaststaande intrige. Ze noemt zich 'niet iemand die alles mathematisch van te voren heeft uitgeknoebeld.' Wel weet ze waarover het boek zal handelen en het motief daarvan. 'Dat is dan de kern van het idee. Dat leidt je vanzelf in een bepaalde richting. Het komt voor dat ik zo'n idee uit de krant haal. **Als een rat in de val** (1984) is bijvoorbeeld gebaseerd op de zaak 'op het Brekelsveld' in Rotterdam. In die tijd woonden wij in Rotterdam, dat was meen ik in 1963 of 1964. Het was een bijl- of hamermoord op een moeder en haar zevenjarige zoon. Die zaak is nooit opgelost. Ik heb stukken erover gekregen van een journalist van het *Vrije Volk*. Maar natuurlijk heb ik alles wel behoorlijk onherkenbaar gemaakt, want er zijn nog nabestaanden. Daarmee moet je altijd vreselijk voorzichtig zijn.

Ook met het gebruiken van namen moet je voorzichtig zijn. Als het om speciale rotfiguren in het boek gaat, probeer ik altijd namen te verzinnen die waarschijnlijk niet bestaan. En dat lukt je verdraaid dan toch nog niet. Zo heb ik ooit eens de naam *Slettehaar* zitten uitdenken. Toen het boek allang was verschenen, kwam er een gemeenteraadslid uit Overijssel op de televisie. Zijn naam was... Slettehaar. Nou, verdorie nog an toe.' Even nog terug naar het ontbreken van

TWEE MISDADEN

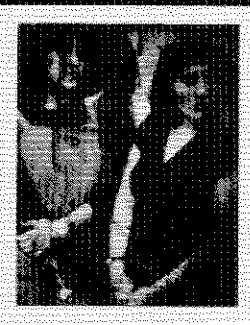
JORGE IBARGÜENGOTIA

ROMAN

De dode meisjes

Jorge Ibarguengotia

Jorge Ibarguengotia

TWEE MISDADEN

JORGE IBARGÜENGOTIA

ROMAN

De dode meisjes

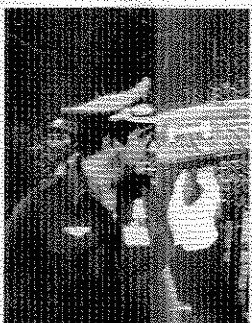
Jorge Ibarguengotia

Jorge Ibarguengotia

TWEE MISDADEN

JORGE IBARGÜENGOTIA

ROMAN

De dode meisjes

Jorge Ibarguengotia

Jorge Ibarguengotia

een vast schema. Hierdoor wordt het begin van het boek verreweg het moeilijkst. 'Dat klopt. Je weet in het begin nog niet welke sporen er achter gelaten zijn, hoelang het slachtoffer al dood is en al dergelijke dingen. Pas als het boek vrijwel rond is ga ik de figuren helemaal invullen. Daarvoor hebben ze allemaal nog zo'n soort gezicht met een nylonkous erover. Pas na de eerste helft begint daar vorm in te komen.'

Belangrijke hulpmiddelen zijn natuurlijk wel de vaste ingrediënten: Castellum en de moordbrigade. 'In mijn hoofd zit een plattegrond van Castellum. Het is natuurlijk niet dit Alphen aan de Rijn waar ik woon. Het is er min of meer op gebaseerd. De naam Castellum komt van Castellum Albani een Romeinse legerplaats, ooit gelegen waar nu Alphen aan de Rijn ligt. Ook de karakters van mijn hoofdpersonen zitten in mijn hoofd. Herstal is genoemd naar een plaats in België waar ze wapens maken. Hij is een dierenvriend, een beschouwend type. Dat is de ene kant van mijn eigen karakter. De Griep is de andere kant, hij is directer. Hij is een wat onbehouwen mopperaar. Hem laat ik rustig vloeken. De gelijkenis met Grijpstra en De Gier van Van de Wetering is zuiver toevallig. Ik had mijn boek al geschreven in 1971, 1972. Het eerste boek van Van de Wetering *Het lijk in de Haarlemmer Houttuinen* verscheen pas in 1975. Hoofdinspecteur Erik Jager is een wat kleurloze figuur. Hij staat boven de partijen.'

De schrijfster gaat in haar boeken steeds dieper in op de technische kanten van het politiewerk. 'Dat was wel nodig. Bij de eerste boeken wist ik er niet zoveel van. Daarom heb ik mij de nodige literatuur aangeschaft. Zo heb ik het boek van de patholoog-anatoom dr. Zeldenrust, enkele wapenboeken en boeken over de technische opsporing. Ook heb ik contact gekregen met een aantal politiemensen. Zij hebben mij verteld over het sfeertje in het politiewereldje. Eén van hen heeft weleens gezegd dat ik er meer vloeken in moest gooien, want er wordt vervaarlijk gevloekt bij de politie, vertelde hij. Maar dat wil ik niet overdrijven.

Ik vind dat je daaraan kan zien dat het door een vrouw is geschreven. Een man zou dat forser benaderen, geloof ik. Ze zouden meer ingaan op het geweld en er sowieso meer sex ingooien. Ook zouden ze de hoofdpersonen meer tot *he-man* maken. Van superhelden houden vrouwen over het algemeen niet... Hahaha.' Jackie Lourens kan 'haar leven niet voorstellen zonder elke morgen achter haar schrijfmachine te zitten. Wat zou ik in Godsnaam moeten doen in die tijd...?', verzucht ze. Haar fans hoeven zich voorlopig dus niet ongerust te maken. In het voorjaar van 1986 verschijnt *Op een haar na*, het boek waarmee ze haar eerste dozijn volmaakt.

Rob van 't Wel

Werk van Buitenlanders

Leve de koningin

Ruth Rendell, een van de succesvolste Engelse misdaadschrijfsters van het ogenblik, schrijft zowel detectives – de inspecteur Wexfordserie – als psychologische thrillers. In *Inspecteur Wexford en de Nachtegaaltjes* (Prisma, 9,90) leidt het echtpaar Nightingale, Quentin en Elisabeth, een rustig bestaan in de provincie. Op zekere dag wordt Elisabeth vermoord. Het is een voor Wexford uiterst moeilijke zaak, waarbij zowel het vinden van de dader als het motief hem veel hoofdbrekens kost. Een niet algemeen geaccepteerde menselijke hartstocht blijkt uiteindelijk de sleutel tot het raadsel. Dat is een kolfje naar de hand van de inspecteur aan wie niets menselijks vreemd is.

Speldenwerk (Prisma, 9,90) is een psychologische thriller, waarin de moeder van de 16-jarige Pup en zijn 23-jarige zuster Dolly plotseling komt te overlijden. Hun vader hertrouwt kort daarna met een veel jongere, ordinaire en oppervlakkige vrouw die door de kinderen diep wordt gehaat. Pup heeft een fanatieke belangstelling voor de zwarte kunst opgevat en Dolly die weinig verstand heeft, is ervan overtuigd dat haar broer over magische krachten beschikt. Ze haalt Pup over zijn toverkunst aan te wenden om de stiefmoeder uit hun leven te verwijderen. Toevallig sterft het mens, waardoor de kinderen gesterkt worden in hun geloof aan de zwarte kunst. Dolly raakt steeds meer in de war en glijdt langzaam af naar krankzinnigheid. In dit boek, dat spannend is en goed geconstrueerd, blijkt eens te meer Rendells grote kracht in het beschrijven van personages die het contact met de realiteit grotendeels verloren hebben.

Rendell is nu een van de vaste auteurs geworden in de serie internationale thrillers van Het Spectrum die wordt samengesteld op advies van Tomas Ross en Maj Sjöwall. *Een boom vol handen* (Het Spectrum, 19,90) is hiervoor als eerste uitverkoren. Het is Rendells meest recente boek, waarin een BOM-moeder die als auteur een financiële en literaire klapper heeft gemaakt, haar zoontje verliest. Juist in deze periode is haar moeder die zij al lang niet heeft gezien, bij haar op bezoek. Ze is in de jeugd van haar dochter langdurig psychiatrisch verpleegd, maar gaat nu redelijk normaal door het leven. Onder druk van de omstandigheden verliest ze echter haar labiele psychische evenwicht en steelt een jongetje van de straat om dit de plaats van het overleden kind van haar dochter in te laten nemen. De tweestrijd van de dochter die pas later in de gaten krijgt wat er is gebeurd, wordt op dwingende wijze naar een oplossing gevoerd en het semi-criminele milieu waaruit het jongetje afkomstig is, wordt haarscherp getroffen. Sterk aanbevolen. (HKO)

Met de computer

'De eerste roman over een mondiale computeroorlog' staat er op de cover van *Softwar* van Thierry Breton en Denis Beneich (Elsevier, 24,50). Hoofdperspectoren in deze oorlog zijn natuurlijk Amerika en Rusland, met als vertegenwoordigers Brendan Barnes en Joulia Voronkof, beiden computerdeskundigen. In het verhaal gaat het om twee dingen: sabotage en liefde. De Russische computer is gesaboteerd en dat veroorzaakt een crisis, die te Genève door de oudgeliefden Brendan en Joulia moet worden afgewend. Voordat het zover is, wordt de lezer nog deelgenoot gemaakt van wat er zich allemaal voor de katastrofe heeft afgespeeld. Al met al een spannend boek, dat met of zonder kennis van de computer goed te lezen is. (RK)

Grote griezels

In *De Grootmeester* (AW Bruna, 29,90) voeren Goed en Kwaad een nooit eindigende strijd op het schouwtoneel van de internationale politiek. Goed wordt belichaamd door een jonge Amerikaan die door een Indiase sekte wordt beschouwd als de reïncarnatie van hun voorganger. Het kwaad is verpersoonlijkt in een Russische schaker die door zijn vader is voorbestemd om hoofd te worden van een eliteorganisatie. De twee hoofdpersonen bestrijden elkaar zowel op het schaakbord als in de spionage. Zij kennen niet de beperkingen van gewone stervelingen, omdat ze het op een accoordje hebben gegooit met God en de Duivel. Voor liefhebbers van gewone spionageromans is de lol er zo snel af. Als de doden niet echt dood blijken, wordt er één onzekerheid teveel geïntroduceerd in een toch al ingewikkeld spel. Voor de liefhebber van het bovennatuurlijke zal het wellicht heel aardig zijn. Het boek heeft de omvang (400 blz) die past bij werk uit dat genre. De auteurs Warren Murphy en Molly Cochran vlechten verder een hoop onzin in over schaken. Voor een schaker, zoals ik, is dat buitengewoon ergerlijk. Om de een of andere reden voedt het spel der koningen de fantasie van de middelmatigen. (FH)

Wie het griezelig vindt om met een dikke pil van Stephen King te beginnen moet de verhalenbundel *Ik weet wat je wil* (Luitingh, 24,50) maar eens proberen. De zeven verhalen, vijf korte en twee lange, geven een proeve van de genres die King zich eigen heeft gemaakt: jeugdherinneringen met traumatische ervaringen (*Het Lijk*), Roald Dahl-achtige verhalen (*Stop ermee BV*) en pure horror (*Jeruzalems lot*). Een King-verhaal zoals we dat het beste kennen, is natuurlijk *Trucks*, waarin bezoekers van een wegrestaurant worden belegerd door op hol geslagen vrachtwagens. Dit blijkt in het hele land om zich heen te grijpen en is wel iets anders dan een 24-staking van de NS. (GJT)

wagens. Dit blijkt in het hele land om zich heen te grijpen en is wel iets anders dan een 24-staking van de NS. (GJT)

Al tweeduizend jaar werkt een geheime sekte (de *Nachtkerk* uit het gelijknamige boek van Whitley Strieber, Elsevier, 29,50) aan het fokken van de enige en echte zoon van Satan. Door uiterst ingewikkelde biogenetische proefnemingen en gedeeltelijk kruisen van twee families die daar kennelijk voor in aanmerking komen, is men er eindelijk in geslaagd de juiste partners te vinden voor de ultieme klus. Bij het ritueel van de paring laten de organisatoren echter een steekje vallen, zodat de politie zich met de zaak gaat bezighouden. Al lezende vraag je je af welke prikkels schrijvers als Strieber denken hun lezers te moeten toedienen om iets griezelig te vinden. Het is zoiets als je schoorsteen laten vegen met handgranaten: schoon wordt hij wel, maar van het stoken van de open haard ben je voorgoed genezen. (GJT)

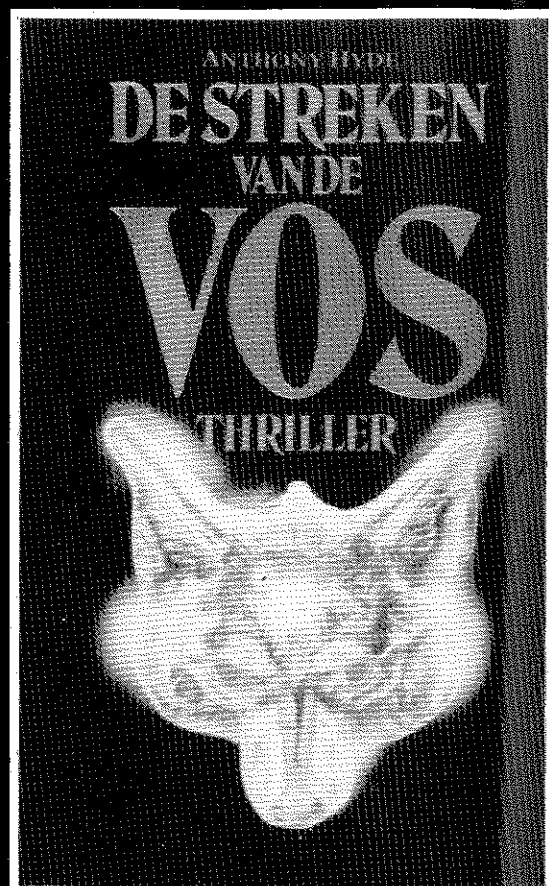

Harde jongens

William Goldman is een beroemd scenarioschrijver die ook romans schrijft. Voor zijn thriller *Hitte* (Luitingh, 24,50) heeft hij de verteltechniek gebruikt, waarbij de lezer in het begin niet goed weet waar het verhaal naar toe gaat. Als ik het goed heb begrepen, is het thema van het boek de onechtheid van het leven in de gokstad Las Vegas waar mensen alle besef voor wat gewoon en normaal is dreigen te verliezen. Hoofdpersoon Nick Escalante heeft ook een tik van de molen gehad, maar weet tenminste nog dat er menselijke waarden zijn. Zijn uiterst vakkundige vechtkunst zorgt ervoor dat anderen dat ook weer door krijgen. Escalante die in tegenstelling tot zijn naam, heel moeilijk tot escalaties is te brengen, is verder ook een komische en vooral sympathieke figuur. Jammer voor hem denkt hij dat hij de bank van het speelhuis kan laten springen. Thrillerschrijver Jacques Post heeft het boek niet alleen voor geld, maar ook voor zijn plezier vertaald. Dat is te begrijpen, want er komen veel slechte types in voor die hij zelf ook op een zelfde soort manier graag neerzet. (TC)

Uitgeverij Loeb is een nieuwe serie begonnen die *Zwart en Hard* heet en die qua naam en inhoud verwant is aan de Franse *Série Noire*. In Frankrijk zijn ze altijd gek geweest, misschien nog meer dan in de USA, op boeken met geweld, actie, viezeriken en vooral slechteriken. De *Série Noire* bestaat nog steeds, maar er is bij voorbeeld nu ook als *imprint* van *Fleuve Noir* de reeks *Le Doberman*. Hierin wordt uitsluitend hard en gewelddadig werk opgenomen van schrijvers van eigen bodem. Een van de eerste uitgaven van Loeb

DE THRILLER VAN HET JAAR is nú te koop bij uw boekverkoper!

Anthony Hyde
DE STREKEN VAN DE VOS
Thriller. f 27,90

R. Ferdinandusse schreef in Vrij Nederland: 'Hyde schrijft goed en leesbaar, en sommige fragmenten zijn meesterlijk.'

DE STREKEN VAN DE VOS werd bij verschijning in Amerika door de recensenten onmiddellijk vergeleken met de veelgeprezen (en subliem verfilmde thriller GORKI PARK van Martin Cruz Smith (ook bij uw boekverkoper voor f 24,90).

UITGEVERIJ LUITINGH, UTRECHT

is een herdruk van **Wie lelijk is, maken we af** van Boris Vian (Loeb, 14,50). Het is een eigenaardig verhaal, voorzien van een leuk en informatief voorwoord van de vertaler Ernst van Altena (met helaas een verminkte alineas). Het boek stamt oorspronkelijk uit 1948 en heeft het voor die tijd beslist nieuwe thema van klonen. Verder zit er (die Fransen toch) veel seks in; tegen wil en dank eerst, bedreven door hoofdpersoon Rock Bailey. Echt een boek voor de nieuwsgierigen en de verzamelaars. (TC)

Zielig

De moordende gave van Bari Wood (Prisma, 9,90) is een heruitgave van de paperback *Psychomoord* (een paperback is overigens in Nederland een groot en duurder pocketboek). Het is een aardig, goed geschreven boek dat op het uitgangspunt berust dat mensen over paranormale gaven kunnen beschikken. Geheel onwetend is de hoofdpersoon van het verhaal vlak na de conceptie door Röntgenstralen in een mutant veranderd. Haar omgeving 'ruikt' dat als het ware en ze groeit daardoor nogal eenzaam op. Gelukkig treft ze op huwbare leeftijd een entomoloog die gewend is aan mutanten. Haar probleem wordt door de titel duidelijk aangegeven. Een inspecteur met een lijstje met gangsters waaraan hij een bloedhekel heeft, zit bijna likkebaardend op haar te wachten. Die avonturen komen echter in het verhaal niet meer aan bod. Het gaat eigenlijk alleen over het leven van een zeer zielig en zeer rijk meisje. (TC)

De zeer intelligente tienjarige Anna blijkt een hersentumor te hebben. Daarmee begint de ellende in **De ziel van Anna Klane** van Terrel Miedaner (Prisma, 9,90). Tegen de wil van Anna en haar vader in wordt zij geopereerd. Daarna spelen zich een aantal gebeurtenissen in het ziekenhuis af, die uiteindelijk eindigen met Anna's dood. De vader krijgt de schuld en moet terecht staan. Het proces wat dan volgt zal voor velen een reden zijn om het boek verder maar het boek te laten. Het gaat namelijk om het zeer ingewikkelde vraagstuk van lichaam, ziel, leven en dood. Hiertoe worden allerlei filosofische theorieën aangehaald, zodat het een taai stukje leesvoer wordt. Het geheel is verder met een science fictionachtige saus overgoten en je moet wel erg van deze twee elementen houden om het boek te willen uitlezen. (RK)

Eenzame spion

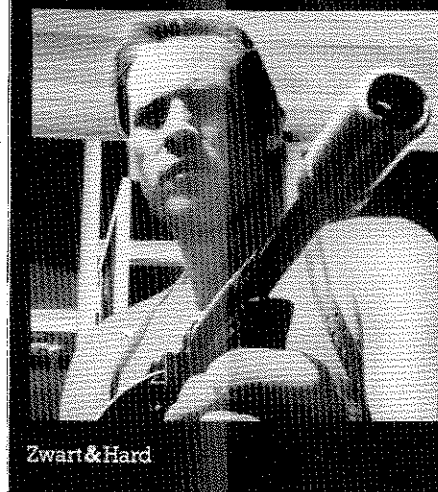
David Brierley schrijft twee soorten spionageromans. Enerzijds is hij een betere Le Carré-epigoon (zie de bespreking van *Czech Mate*). Anderzijds is hij een serie

(?) begonnen over Cody, een vrouw die te huur is voor moeilijke klussen. In **Koude Oorlog** (Prisma, 9,90) moet ze voornamelijk door Parijs rennen om in leven te blijven. De intrige is nogal ingewikkeld met informatie die niet te onderscheiden van desinformatie en waarbij de relatie Frankrijk-Rusland en de Franse verkiezingen een rol spelen. Brierley heeft het mooi volgehouden om zijn agent eenzaam te laten draven en veel na te laten denken over het ontwijken van een opzettelijke dood, zonder dat het verhaal langdradig wordt. Een te geforceerd eind doet daar weinig aan af. (TC)

Late Dreyfus

Het Aambeeldkoo van Shane Stevens (Luitingh, 26,90) begint als een zich in Parijs afspelend detective-verhaal. De Franse inspecteur César Dreyfus onderzoekt de moord op een oud-SS-officier. Hij komt dan in een web terecht van moorden op dit soort officieren die in verschillende landen in Europa blijken te zijn (en worden) gepleegd. Een aan het eind van WO II verdwenen goudschat van de SS gaat een rol in het verhaal spelen, terwijl het verhaal ook de vreemde machinaties van de Franse geheime Dienst beschrijft. Ook de Israëlische en Westduitse diensten duiken op. Uiteindelijk weet César (zie zoals lezers van Zola al vermoed zullen hebben, jood is en in eigen kring veel weerstand ontmoet) de moordenaar op te sporen. Alvorens het zover is, stroomt er evenwel heel wat

Boris Vian Wie lelijk is maken we af

water door de Seine. Het boek is wel lezenswaardig en interessant, maar er wordt weer eens veel te veel overhoop gehaald. (WV)

Zin in de titel van **De engel van Zin** van Clifford Irving (Elsevier, 24,90). staat

voor het niet-bestaande Poolse plaatsje Zinowitsj-Zdroj waar volgens het boek in WO II een klein Duits concentratie- en vernietigingskamp was gevestigd. Omdat in dit kamp regelmatig ook andere moorden plaatsvonden, wordt de Berlijnse Kriminal Polizei-kapitein Bach naar het kamp gestuurd. Bach, hoewel een Oostfrontstrijder met maar één arm, wordt hier pas voor het eerst met de uitwassen van het Duitse regime geconfronteerd. Het verhaal wordt vanuit twee invalshoeken beschreven. De ene is de kijk van Bach, de andere die van de Joden die het kamp draaiende houden en daarom niet gemist kunnen worden. Vooral hun leider Lieberman en de rabbi Horowitsj komen sterk naar voren.

Het is een eigenaardig – nogal onderkoeld geschreven – en zonder emoties beladen boek. Het is een vreemd mengsel van een speurdersroman en een oorlogsverhaal, maar goed geschreven en zeer spannend om te lezen, maar hier en daar ook overdreven hard en weinig gevoelig aandoend. (WV)

Vreemd avontuur

Stille getuigen is de vrijmoedig vertaalde titel van *High stand* van Hammond Innes (Elsevier, 23,50). Eindelijk laat hij weer eens wat van zich horen. Het was een beetje stil rond deze auteur geworden. Het verhaal is nogal eigenaardig. Het gaat over een Engelse advocaat die zich met de verdwijning van een Canadees gaat be-

ABONNEMENT

Waarom zou u wachten tot u een pistool in uw rug voelt om abonnee op Thrillers & Detectives te worden. Spanning beleven in de leunstoel is des te leuker.

Voor 18,25 krijgt u een jaar lang vijf maal een lekeer lezend tijdschrift in de bus. Maak dit bedrag over op postgiro 5013940 tnv Verzendboekhuis De Thriller, te Amsterdam en u kunt weer gerust open doen als er wordt aangebeld. (De postbode heeft het gedaan!)

moeien die een goudmijn en een bosgebied in westelijk Canada bezat. Als de man is teruggevonden, blijkt inmiddels zijn vrouw te zijn ontvoerd. Ook zij komt terug, na een ingewikkeld en moeilijk te volgen relaas. Dit vindt plaats in een hout-hakkerskamp waar – om zeer onduidelijke redenen – drugs uit het Zuidamerikaanse Columbia in hout worden verborgen om ze zo naar Amerika te kunnen smokkelen. De achterliggende motieven voor de handelingen worden niet duidelijk. Waarom bemoeit die advocaat zich eigenlijk met deze zaak en waarom zo'n ingewikkelde smokkelroute? De liefhebber zal er waarschijnlijk wel doorheen komen, maar er zijn betere Innes' op de markt. (WV)

Mysterieën

De schrijfster M.M. Kaye heeft naast dikke damesromans als *The Far Pavillions* (*Het verre paradijs*) ook detectives geschreven die in Afrika spelen. Twee daarvan (uit 1958 en 1959) zijn nu vertaald in het Nederlands: **Mysterie in Kenia** en **Mysterie op Zanzibar** (Luitingh, 17,90). De boekjes zijn vrijwel identiek; niet

alleen om te zien, maar ook qua inhoud. Een jong, onbedorven, enigszins onnozel, maar toch o zo schrandere meisje gaat van uit Engeland naar Kenia respectievelijk Zanzibar – toen nog Engelse koloniën – en raakt betrokken bij geheimzinnige moorden en intriges. Er zijn altijd veel personen die het gedaan zouden kunnen hebben, maar om het niet al te voor de hand liggend te maken blijken boze mannen vaak ruwe bolsters met blanke pitten en lieve oude dames niet goed bij hun hoofd. Beide boekjes eindigen met een romantische kus van de ware Jacob. Helaas wordt af en toe uitgelegd hoeveel goeds de Engelsen in Afrika tot stand hebben gebracht en hoe vreselijk onrechtvaardig het zou zijn als deze prachtige koloniën aan de oorspronkelijke bewoners kwamen te vervallen. Alleen aanbevolen voor wie echt dol is op tropische puzzeldetectives in Britse melkchocola. (MB)

Goed werk

In **Geen werk voor een vrouw** van PD James (Elsevier, 19,90) komt haar vaste hoofdpersoon inspecteur Dalgliesh nau-

welijks voor. De echte hoofdpersoon is dit keer privé-detective Cordelia Gray, een jongedame die na de zelfmoord van haar oudere collega er helemaal alleen voor staat. Gelukkig is ze in haar jonge leven al wat gewend geweest, zodat ze de opdracht om de geheimzinnige zelfmoord van een jongeman uit te zoeken prima uitvoert. Gray is een sympathiek personage en de schrijfster heeft haar *common sense* persoonlijkheid aardig gecontrasteerd met het waanwijze studentenwereldje van Cambridge, waar het verhaal zich afspeelt. De nogal gezochte intrige en de weinig tot leven komende schurk in het verhaal doen daar weinig aan af. Het boek is eerder uitgebracht bij Sijthoff als *Vrouw op het spoor*. Toen zag het er nog niet naar uit dat James' werk voortdurend voor televisiebewerkingen zou worden gaan gebruikt. Gezien de macht van dat medium zal dat haar nieuwe Nederlandse uitgever mooi in de kaart spelen. Voor liefhebbers van James is het jammer dat deze schrijfster die een nogal omstandige, detailrijke stijl van schrijven heeft, niet echt produktief is. (TC)

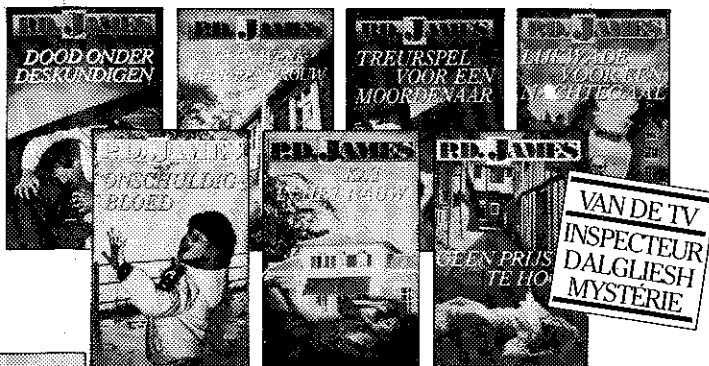

DE KONINGIN VAN DE MISDAAD HOUDT RESIDENTIE BIJ UW BOEKWINKEL

PD. James. De nieuwe koningin der misdaad. Schrijfster van een groot aantal klassieke speurdersromans. Twee daarvan met inspecteur Adam Dalgliesh in de hoofdrol werden verfilmd voor TV. Spannend. Een goed opgebouwde plot. En psychologisch trefzeker uitgewerkte personages. Uw boekwinkel heeft zeven titels in voorraad: *Dood onder deskundigen*, *Geen prijs te hoog*, *Geen werk voor een vrouw*, *Kat in het nauw*, *Lijkwade voor een nachtegaal*, *Onschuldig bloed* en *Treurspel voor een moordenaar*. De boeken kosten f19,90 per stuk.

Elsevier

P.D. JAMES

Misdaadschrijvers doen het in vereniging

een gesprek met
professional
Tomas Ross

Onlangs is opgericht het **Genootschap van Nederlandstalige Misdaadauteurs**. Initiatiefnemer was thrillerschrijver **Tomas Ross**, het pseudoniem van **Willem Hogendoorn**. Behalve als schrijver is hij ook actief als adviseur van uitgeverij Het Spectrum en sinds enige tijd als filmproducent.

Wat was de aanleiding om het Genootschap op te richten?

Het begon eigenlijk met het vraaggesprek dat ik met **Maj Sjöwall** had. Een vriend van mij, Jacob Bijl, die in Zweden woont, was bezig met de verfilming van *De gesloten kamer*, een van de Sjöwall & Wahlöö-boeken. Via hem kwam ik met Sjöwall in contact die eerst niets in een interview zag. De laatste tien jaar werd er alleen maar aan haar gevraagd wanneer er weer eens een Martin Beck-boek uitkwam en daar had ze genoeg van. Uiteindelijk lukte het toch en Vrij Nederland was toen meteen geïnteresseerd om het te plaatsen. Al pratende met haar bleek dat het met het misdaadboek van eigen bodem in Zweden net zo gesteld was geweest als hier nu het geval is. Het kreeg geen serieuze aandacht en alleen een stiefmoederlijke behandeling. Zij hebben toen de *Svenska Deckare Akademi* opgericht en dat werkte goed voor de promotie van het genre. Zelf bleek ze inderdaad geen misdaadboeken meer te willen schrijven, maar ze las er nog zeer veel en zo kwamen we op het idee om voor een uitgeverij als adviseurs een misdaadserie op te gaan zetten. Dat werd de nieuwe serie van Het Spectrum en tijdens de bijeenkomst ter gelegenheid van de lancering ervan hadden we ook een hele serie Nederlandse auteurs in het genre uitgenodigd. Daar moest een reden voor zijn, meer dan voor een hapje en een drankje en het was een mooie gelegenheid om mijn idee van het Genootschap te lanceren. Ik dacht dat sarcasme en cynisme mijn deel zou zijn, maar men vond het juist een goed idee.

Wat is het doel van het Genootschap?

Net als in Zweden is het de bedoeling dat het genre meer aandacht krijgt. Dat denken we te bereiken door het instellen van een jaarlijkse prijs voor het beste Nederlandstalige misdaadboek. **De gouden strop** gaat die heten, naar de titel van een boek van Joop van den Broek. Verder zijn ook besprekingen begonnen met het CPNB om het Boekenweekgeschenk 1987 te laten bestaan uit een bundel misdaadverhalen van Nederlandstalige auteurs die bewezen hebben dat ze het vak verstaan. Het bevorderen van het professionele niveau van de Nederlandse misdaadroman is het andere doel van het genootschap. We denken aan bijeenkomsten waarop deskundigen als Toorenaar of Lakeman

Tomas Ross: alles op eigen risico

een verhaal houden en aan een jaarlijks diner waar schrijvers elkaar treffen.

Kan iedereen lid worden van het Genootschap?

We willen het genootschap openstellen voor iedereen die daadwerkelijk een misdaadboek heeft gepubliceerd of anderszins korte verhalen. Die mensen vormen de leden, maar daarnaast zijn er de oprichters van het Genootschap die het bestuur vormen. Je kan pas tot de oprichters behoren als je daarvoor wordt uitgenodigd. Voorlopig behoren tot de oprichters naast mijzelf Joop van den Broek, Gerben Heltinga, Jacques Post en Felix Thijssen. Misschien dat daar nog twee andere schrijvers bijkomen. Alle verdere informatie kan men voorlopig bij mij krijgen (overdag 020-226345) en in de komende nummer van T&D waarin iedere keer de officiële berichten van het genootschap zullen komen te staan.

Met al je activiteiten houd je je nu volledig bezig met het misdaadverhaal.

Tot voor kort werkte ik part-time als secretaris annex beleidsmedewerker voor de Nederlandse Bond van Filmers (NBF), maar door het aanbod van Het Spectrum

ben ik daar mee opgehouden. Ik was dat werk gaan doen na de publicatie van mijn eerste boek. Ik kreeg toen een mooi contract van Unieboek, maar dat was niet voldoende om van te leven. Ik heb bij de NBF de interesse gekregen om zelf films te gaan maken en bovendien heeft het me ook nog indirect aan de naam voor het genootschap geholpen. In de NBF zitten alle mensen die met film maken te maken hebben van producent tot de technici. De regisseurs en producenten hebben echter zelf ook een elitaire club opgericht, die het Genootschap van Speelfilmmakers heet. Dat woord 'genootschap' heeft een geheimzinnige bijklank.

Het Spectrum bood me een meerjarig contract aan om samen met Sjöwall als adviseur/redacteur voor de thrillers op te treden. De eerste vijf zijn nu verschenen. Uit het oude fonds zijn Ruth Rendell en Robert B. Parker gebleven. We zijn nu nog aan het bedenken of en hoe klassieke schrijvers als Sayers, Queen en Marsh in pocketuitgaven kunnen blijven. In de reeks, die als paperback is opgezet, zit ik zelf ook met jaarlijks een nieuwe Martin Finch-thriller. We zijn nog op zoek naar een tweede Nederlandse auteur die dan in het voorjaar zou moeten verschijnen, terwijl mijn boeken in het najaar uitkomen. Het probleem is natuurlijk dat alle gevestigde Nederlandse misdaadschrijvers al lang bij een andere uitgever zitten en het is hier ongebruikelijk dat je overstapt. In wezen is dat vreemd want uitgevers en redacteurs die springen wel van bedrijf naar bedrijf.

De Martin Finckboeken zijn een soort avontuurlijke spionageromans, maar voor de televisie ben je met een ander soort misdaadverhalen bezig.

Dat heet **Op eigen risico**, een maandelijkse serie van één uur met per aflevering een afgerond verhaal. **Rijk de Gooyer** speelt de hoofdrol. Hij is een oudere politiemann die is geschorst, maar dat niet neemt en zelf uit het korps stapt. Hij gaat dan free-lance voor een verzekeringsmaatschappij werken om dubieuze claims te onderzoeken. Dat gaat over grote zaken als een scheepsramp. De VARA zou die serie eind 1986 gaan uitzenden en ze hadden het geld gefourneerd om de eerste aflevering te maken. Dat heb ik met mijn eigen produktiemaatschappij Topaz Pictures gedaan. Dat klinkt duurder dan het is, want toen we klaar waren zaten we weer gewoon bij mij in de huiskamer met een schrijfmachine en een telefoon. Door de financiële problemen bij de VARA hebben ze nu het geld niet meer om er mee door te gaan en zijn we in onderhandeling met andere omroepen. Je wordt iedere keer weer verast door wat je allemaal moet doen om professioneel van de pen te kunnen leven.

Theo Capel

Made in USA & UK

Luim en ernst

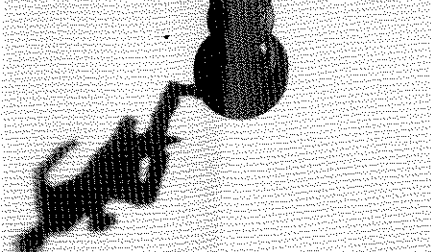
Tussen de nieuwe James Bond-afleveringen in heeft veelschrijver John Gardner even de tijd genomen voor wat hij zelf omschrijft als een liefdevolle hommage aan de exotische avonturenfilm uit de jaren dertig en veertig. **Flamingo** (Coronet, VD, 13,60) speelt inderdaad in het Sjanghai van 1931, maar Humprey Bogart, Sidney Greenstreet, Peter Lorre en Akim Tamiroff hebben het zelfs in hun slechtste film nooit zo bont gemaakt. De plot, waarin Chinese boeven, Japanse killers en Amerikaanse gangster over elkaar heen tuimelen, is met de woorden 'onwaarschijnlijk en ongeloofwaardig' nog vriendelijk gekwalificeerd. Het verhaal sleept zich 282 pagina's voort; de lezer ondergaat de spreekwoordelijke 'Chinese water torture'. Wie ooit genoot van Gardner's *The Nostradamus Traitor* moet vooral niet de vergissing maken om die reden dit boek te kopen. (BV)

David Brierley heeft een serieuze spionageroman geschreven die grotendeels in het droefgeestige Praag speelt, dat ooit een bruisende stad schijnt te zijn geweest. In **Czech Mate** (Pan, VD, 13,60) vertrekt een onbeduidende medewerker van Tsjechische afkomst van de Engelse Geheime Dienst illegaal naar Praag om zijn moeder te kunnen begraven. Dat leidt er toe dat zich een Le Carré-achtig verhaal ontploft, waarin ambtelijke incompetentie en de belangen van Engeland op ingewikkelde manieren door elkaar gaan lopen. Voor het geluk van het individu is dat bijzonder onplezierig. Het geheel is nogal sentimenteel, melodramatisch, maar ook vakkundig gemaakt. Met echte menselijkheid kom je toch een heel eind. (TC)

HIS LATEST EXPLOSIVE SPY THRILLER
An exciting, gripping read DAILY MAIL

DAVID BRIERLEY CZECH MATE

computergegevens wordt dan opeens een dubbelspionnencomplot in Georgia ontrafeld. Kreten op de omslag als 'unmatchable precision and complexity' doen overdreven aan. Price schrijft best aardig, maar het zou geen ramp zijn geweest als dit boekje de drukpers niet had gehaald. (WV)

Een bekende huisarts, verbonden aan een groepspraktijk in een klein stadje pleegt zelfmoord in **A puppet for a corpse** van Dorothy Simpson (Sphere, VD, 15,15). Iedereen vindt het uiterst ongeloofwaardig en de aanwijzingen die aan de zelf-

moord doen twijfelen stapelen zich op. Inspecteur Thanet die de leiding van het onderzoek heeft, krijgt zijn handen vol. De dokter was een weinig beminnelijk mens, zodat zowel collega's als patiënten tot de verdachten behoren. Ook het privéleven van zijn vrouw, een bekend actrice, is verre van onbesproken, zodat ook van die kant nogal wat te speuren valt. Er zit weinig schot in het verhaal. Thanet is saai en kleinburgerlijk en de ontkenning voel je op je klompen aankomen. (HKO)

Cover her face, (Sphere, VO, 12,30) het debuut van P.D. James is voor het eerst in 1962 gepubliceerd en sinds die tijd al talrijke malen herdrukt. Het verhaal speelt zich af in een Engels landhuis en is gebaseerd op het oeroude who-dun-it principe: Wie van de tien mensen, die de avond van de moord bijeen waren is de moordenaar? Het slachtoffer is de ongehuwde moeder Sally Jupp, die ingehuurd was om het huishouden te doen en de zwaar zieke, invalide heer des huizes te verzorgen. Degene die de moord moet oplossen is hoofdinspecteur Adam Dalgliesh. In de loop van het verhaal vallen er natuurlijk een aantal gegadigden af, maar tot aan het eind toe blijft het toch moeilijk voor de lezer om de moordenaar te traceren. Een beetje langdradig en de ontmaskering valt wat tegen, maar toch zeker aan te raden voor de liefhebbers van dit genre. (RK)

Moe

'Een moederhart, een gouden hart', is de centrale thema van **Blood ties** van AJ Quinnet (Coronet, VD, 16,65). Het is een nieuw thema van deze schrijver van harde

S I G N A L E M E N T

Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, juni, september en november. Een abonnement voor 5 nrs. kost f 18,25 over te maken op postgiro 5013940 tnv Verzendboekhuis De Thriller te Amsterdam. Het gaat dan met het eerstvolgende nr. in.

Voor België kost een abonnement 425 fr. (incl. porto). Betaling dient vooraf te geschieden op PCR 000-0592006-15 tnv Boekhandel Walry, Zwijnaardse steenweg 6, 9000 Gent. Via deze boekhandel zijn ook losse nrs. te koop voor 85 fr. (excl. porto).

Voorgaande nrs. zijn te verkrijgen door overmaking van f 4,50 per nr. (incl. extra porto). Sommige nrs. zijn uitsluitend nog als fotokopie te krijgen. Geef aan als men dat niet wenst.

Alle boeken die in Thrillers & Detectives worden besproken, zijn in iedere boekhandel te krijgen en desgewenst ook via Thrillers & Detectives leverbaar. De bestelbon op deze pagina kan daarvoor (als voorbeeld) dienen.

Een abonnement dient vooruit te worden betaald. Maak hiervoor zoveel mogelijk gebruik

van de toegezonden acceptgiro. Het zenden van een rekening kost f 1,25 aan administratiekosten.

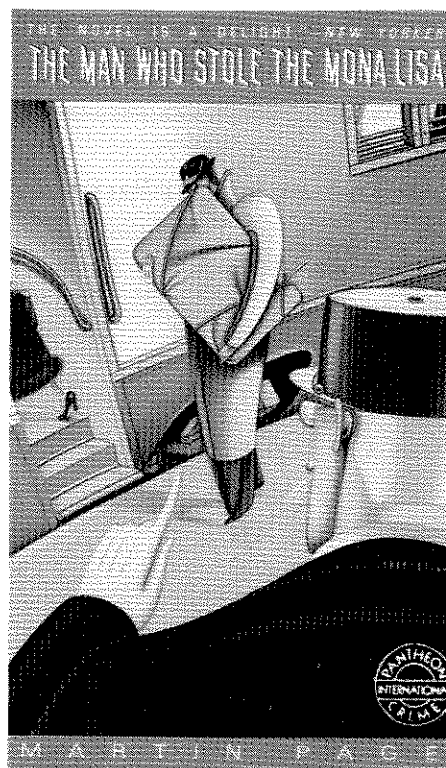
In Nederland is Thrillers & Detectives op diverse plaatsen los te koop. De prijs per nummer wordt door de wederverkoper vastgesteld met minimum van f 4,25

Aan dit nummer werkten mee: Marianne Bernard, Martijn Daalder, Frits Hoorweg, Hans Knegtman, Roselie Kommers, Hans Kooijman, Josh Pachter, Gert-Jan Thomassen, Bert Vuijsje, Wim Voster en Rob van 't Wel.

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steye Raviez
Grafische verzorging: GCA Drukwerk

Alle correspondentie te richten aan: Thrillers & Detectives, p/a Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam

VD: importeur van Ditmar
NL: importeur Nilsson & Lamm

internationale thrillers. Een weduwe en moeder van één zoon geeft haar baan en woning op om aan de andere kant van de wereld de Indische Oceaan af te zoeken. Ze wil namelijk niet geloven dat haar zeevarende zoon, die als vermist en verdrongen is opgegeven, ook werkelijk niet meer leeft. Tijdens haar hopeloze tocht komt ze allerlei mensen tegen die net als zij 'zoekend' zijn. Deze types helpen haar haar zoon te vinden en tegelijkertijd vinden ze wat ze zelf zochten. Hoewel de ontkenning geforceerd aandoet, is het een spannend verhaal geworden, waarin krachtpatsers en kantoorbediendes niet voor elkaar onderdoen. (GJT)

Italiaans drama

Anthony Lewis heeft wat met mafia en Zuid-Italië. Zijn *Naples '44* is een bekend boek over WO II en *The Honoured Society* een van de meer betrouwbare documentaire werkjes over de Cosa Nostra. Een serieus auteur wiens thriller *The Sicilian Specialist* als *trade-paperback* bij Penguin (NL, 24,50) mag verschijnen. 'Gebaseerd', zo vertelt de uitgever, 'op toentertijd onbekende feiten rond de moord op Kennedy'. Het boek dateert uit '73 en de feiten zijn inmiddels bekend. Mafia! *The Sicilian Specialist* lijkt dan ook veel op een achterhaalde, enigszins gedramatiseerde documentaire. Centrale figuur is Mark Richards (Marco Riccione voor ingewijden), een Siciliaans moordenaar die een opmerkelijk organisatie-talent paart aan blinde gehoorzaamheid aan mafia-orders. Klinisch en in detail beschrijft Lewis allerhande moord

en mishandeling. De lezer wordt er niet koud of warm van. Lewis heeft slechts afschuw voor de mafia, terecht, maar het resultaat is een bloedeloos, hoewel knap geschreven portret van louter onsympathieke lieden. Lewis biedt geen enkele identificatiemogelijkheid terwijl het tragische leven van Richards – voortdurend misbruikt door zijn 'broeders' – wel degelijk mogelijkheden biedt. Voor iemand die wel een geweldsliteratuur houdt, maar niet van een thriller. (MD)

Het is 1909. De staalmagnaat John Pierpont Morgan is zo rijk dat hij alles wat hij wil hebben al heeft of kan kopen. Er is maar één ding waar hij zijn zinnen op heeft gezet, dat onbereikbaar schijnt: de Mona Lisa. Hij maakt een afspraak met de befaamde meesterdief Adam Worth en die gaat het schilderij voor hem uit het Louvre stelen. *The man who stole the Mona Lisa* door Martin Page (Panthéon, VD, 14,75) is een fantastisch verhaal vol onverwachte vondsten, in sprankelende stijl geschreven. Het doet daarbij enigszins denken aan andere verhalen die rond 1900 spelen, waarin historische personages (hier bijvoorbeeld even Picasso) rondlopen naast de romanfiguren. (MB)

Herdersmat

Het schaakspel boeit de massa en de uitgever doet daarmee zijn voordeel. **Chess-player** van William Pearson (Pinnacle, VD, 16,65) heeft met schaken eigenlijk niets van doen, maar veel meer met spionage. De verwijzing naar het schaakspel dient uitsluitend om de identiteit van de meesterspion in nevelen te hullen en misschien ook een beetje om hem een aureool van slimheid te geven.

Als bij het Witte Huis een koffer vol met geheime documenten wordt terugbezorgd, al voor men had gemerkt dat ze gecopieerd waren, begint een netwerk van spionnen in zijn voegen te kraken. Het aardige is natuurlijk dat pas na circa 400 bladzijden blijkt wie wie bij de neus nam, nadat Pearson ons via de ene dubbele bodem naar de andere heeft laten afdalen. Het boek is ondanks de ingewikkelde structuur opmerkelijk helder. De verrassingen worden keurig gedoseerd en keurig uitgelegd. Wij, schaakspelers weten wel beter. (FH)

Een schrijver die Follett heet, maar niet Ken van zijn voornaam, dat kan voorbij de kassa tot frustraties leiden. Toch heeft men aan **Dominator** (Methuen, VD, 16,65) geen echte miskoop. James Follett blijkt een sci-fi-schrijver te zijn die dit keer een thriller heeft gemaakt die in de nabije toekomst speelt. Het kleine, dapper Israël dreigt onder de voet te worden gelopen door de PLO en spant zijn vinger daarom om de atoomtrekker. Elders op de wereld wordt een astronaut ontslagen,

omdat hij een collega in de ruimte heeft om laten komen. Het ruimteveer, knappe vrouwen, technologische hoogstandjes en gewoon boerenverstand komen er allemaal aan te pas totdat de dreiging in het Midden-Oosten weer tijdelijk wegvalt. Voor wie weet aan welke kant hij staat en niet teveel denkkraft wil spenderen is het een leuk boek. (TC)

I'll make him an offer he can't refuse

Gezocht: boeken van **Hugo Koerts** (ware naam Hans Pennarts) – Misdaad in de firma – Een van de zeven – Zes passagiers, één geheim – Het club-mysterie – De moord in de talenschool – Spionnen in de Oriëntexpres – Het mysterie van kamer 10 – Het driesteden-raadsel – Het raadsel van Soestdijk – Een strijd om vijftig koffers – Het lijkt dat terugkwam – Spion tegen wil en dank. Verder zoek ik de (in het Nederlands vertaalde) boeken van **Peter Leslie**. Klaas Vanderspoel. Henri Dunantlaan 81, 9728 HC Groningen. tel. 050/25 57 91 (na. 16.30)

Na Helen MacInnes is nu ook **Sara Woods** aan uitgeverij Sijthoff ontvallen (dwz. de schrijvers, niet hun boeken). Sara Woods, het pseudoniem van **Lanna Bowen-Judd**, stierf op 63-jarige leeftijd in Toronto, Canada. Ze schreef 48 detectives met in de hoofdrol de **strafpleiter Anthony Maitland**.

In **Vrij Nederland** van 23/11/85 had thriller-schrijver Tomas Ross (een bezig mens, zie ook het vraaggesprek in dit nr.) een interview met **Jackie Lourens**, schrijfster van politieromans (zie ook het vraaggesprek dat Rob van 't Wel met haar had in dit nummer).

In **The Observer** van 5/1/86 beschrijft **PD James** een stukje kust van Suffolk waar haar boek *Unnatural Causes* is gesitueerd.

Eind jaren '40 verscheen maandelijks bij de C.V. Uitgeverij Centrum te Antwerpen het tijdschrift **Detective Magazine**. De nrs. 3 en 17 zijn in mijn bezit. Graag zou ik ook de andere nrs. willen hebben. Wie heeft deze te koop, te ruil of ter inzage? Tevens zoek ik pockets uit de jaren '40 en '50, onder meer uit de **Mimosareeks**, **Trilreeks** en vele andere nu verdwenen series. Voor andere verzamelaars heb ik verschillende titels te ruil of te koop. Bert Meppelink. Bankastraat 46, 7942 VN Meppel. Tel. 05220-58289.

Voorjaar '86

Stephen King
Dance Macabre

Douglas Brode
Woody Allen en zijn films

P. Simon en M. McCooey
Het Bikini Boek

Bob Dylan compleet

Philip Norman
The Beatles — de definitieve biografie

Koken met een ster

Theo Joeke
Bestemming Binnenhof

Verhalen uit de Spaanse Burgeroorlog

R. van der Helm en F. van der Wijst
Videojaarboek '86/'87

Sylvester Stallone
Rocky 4

Rocky 1, 2 & 3

Steven Spielberg's
Young Sherlock Holmes

Daphne du Maurier
Don't Look Now

Janwillem van de Wetering e.a.
Sherlock Holmes in Holland

Gabriel Garcia Márquez e.v.a.
De spannendste Zuidamerikaanse verhalen

Edgar Wallace
De vier rechtvaardige mannen

Baronesse Orczy
De oude man in het koffiehuis

Joseph Conrad e.a.
Zeeën van angst

Walt Disney
Donald Duck Compleet 1

Disney karton-boekjes

Walt Disney
Kijken en leren

Mickey Mouse klassiek

Jim Davis
Garfield is niet voor de poes

Garfield is zijn eigen baas

R. Goscinny en A. Uderzo
Asterix en het hemelse water

Asterix en klein grut en grote opschudding

Charles M. Schulz
Snoopy een zorgeloze superster

Snoopy spelletjesboeken

**Loeb uitgevers
W&L Boeken**

Willemsparkweg 142
1071 HR Amsterdam
020 - 64 13 78

Britse Misdaadgolven

Nieuwsbrief van Jessica Mann

Agatha Christie die haar naam als schrijfster toen al had gevestigd, stapte soms naar haar echtgenoot (een hoogleraar in de archeologie) om te klagen dat ze met haar intrige in de knoop zat. De eerste en ook de tweede keer dat dat gebeurde, had hij erg met haar te doen. Daarna nam hij nauwelijks meer de tijd om op te kijken van zijn potscherven om te zeggen dat ze iedere keer hetzelfde zei. Hoewel ik verder helemaal niet op Dame Agatha lijk, ben ik ook getrouwd met een hoogleraar in de archeologie en net als Max Mallown tegen zijn beroemde vrouw zei, is zijn reactie op de wanhoop die ik over mijn werk uit 'Maar dat dacht je de vorige keer ook'. Ongelukkig genoeg helpt het helemaal niet om dat te horen. Het voelt iedere keer weer anders. Ik maak mezelf en mijn gezin het leven zuur met mijn gejeremiëner over een manuscript dat voor drie-kwart af is zonder dat ik goed weet wie wat heeft aangedaan, wanneer, waar, hoe en waarom. Maar het leven van een schrijver kent niet alleen wanhoop. Ik schrijf dit stukje in de vrolijke fase waarin ik kan zeggen dat het boek af is en dat de uitgever het leuk vindt. Die opluchting kwam net op tijd om met ons allen vrolijk Kerstmis te vieren en omdat de dracht voor een boek bij een uitgever net zolang is als die van de mens, duurt het nog tot komende september voordat MacMillan het uitbrengt onder de titel *A kind of healthy grave*. Die titel is een citaat uit het werk van Sydney Smith, een predikant uit de vroegnegentiende eeuw die een soort humoristische brieven schreef. Ik hoop dat mijn lezers nooit in de gaten zullen krijgen op welk moment de pauze van enkele maanden ontstond, toen ik niet meer wist hoe ik het verhaal verder zou laten lopen.

Denk nu niet dat de meeste misdaad-schrijvers zo besluiteloos zijn als ik. Ik heb eens een serie radioprogramma's gemaakt en gepresenteerd voor de BBC waarin ik collega-schrijvers vroeg hoe zij werkten. Daarom weet ik nu dat meesten in tegenstelling tot mezelf op vaste uren aan hun bureau zitten en alles tot in de kleinste details hebben uitgewerkt, voordat ze van start gaan. Ze kunnen de inhoud van elk hoofdstuk en zelfs pagina voorspellen op het moment dat hun stapel papier nog maagdelijk is.

Van alle subgenres in het misdaadboek lijkt de politieroman zich het meest te lenen om helemaal van te voren te worden uitgedacht. Dit soort verhaal bestaat nu in elke taal en Engelse schrijvers situeren ze tegenwoordig in elk land, maar de meest echte lijken toch de verhalen over het geploeter, maar soms ook vreselijk werk van provinciale politiemannen die met gewoonte-misdaad te maken krijgen. Voor harde, ijzelijke actie in prettig bloemrijk proza moet u bij de pseudonime **Bil James** zijn met *You better believe it* (Constable). Minder origineel, maar net zo spannend en geschreven door een politiemann is *The hunter* van **Roger Busby** (Collins). Enigszins in de stijl van Maigret en vriendelijk-hoofdinspectoraal is *The Chelsea Ghost* van **Alan Hunter** (Constable), een boek voor liefhebbers hoofdinspecteur *Gently* die al vele malen professioneel aan de slag is gegaan. Lees lekker!

Jessica Mann

Zwijnaardse stwg 6

9000 Gent

BOEKHANDEL WALRY

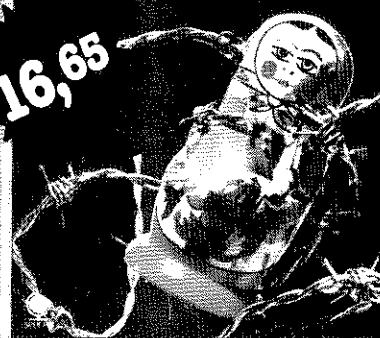
U KUNT ER WAT VRAGEN

Thrillers en Detectives bij voorbeeld

tel: 091-229167

New
in paper
At all bookstores

NOCTURNE FOR THE GENERAL
From the heart of the Kremlin...
a stunning novel of peril and betrayal
JOHN TRENHAILE
'Grips like permafrost' OBSERVER

From the heart of the Kremlin — a stunning novel of and betrayal

"This is a superior tale of espionage written with fluency and imagination."
New York Times Book Review

"If you felt a fresh and original twist to be a contradiction in terms, John Trenhaile proves you're wrong. The Le Carré-Deighton legacy is wonderfully and convincingly revived."
Daily Mail

"Fast-moving, exciting and readable."
Daily Telegraph

"It grips like permafrost"
The Observer

van heinde
van verre
van Itmar
Amsterdam Importen/Distributie

De ondergang van de burgerlijke maatschappij

Van de oorspronkelijke Franse en Duitse misdaadroman merken we in Nederland weinig, met als een van de weinige uitzonderingen het werk van de Waalse schrijver **Simenon**. De rubriek *Werk van Buitenlanders* in T&D wordt overheerst door *Engelstalige* auteurs. Slechts incidenteel wordt er in Nederland iets uit een ander taalgebied uitgebracht en het werk van Fransen en Duitsers is ook in het origineel moeilijk te krijgen. In de zomer is er aan de kust in verband met de toeristen nog wel eens een Duitse *krimi* te vinden, maar Franse *policiers* komen helemaal nauwelijks ons land binnen. De echte doorzetter treft echter in beide landen een actieve autochtone industrie aan die ook vanuit de beschouwende hoek goed in de gaten wordt gehouden. Dit overzicht van *krimi* en *politier* is vanuit die secundaire bronnen samengesteld. Lezers van wie het plezier voor Duits en Frans op school niet voorgoed is vergald, kunnen misschien eens van zich laten horen welk boek op vakantie in het Zwarte Woud of aan de Rivièra echt smaakt.

Duitse artikelen over het misdaadboek doen erg aan de discussies in Nederland denken. Misdaadboeken horen tot de zogenaamde *Triviallektur* (wat klinkt dat Duits toch mooi) en wie maar een beetje pit heeft, zou een echte roman moeten schrijven. Auteurs die zich toch aan het misdaadboek wagen, worden van het zoeke naar de weg van de minste weerstand beschuldigd. *'Kräftige junge Männer rüsten sich rudelweise zum Sturm auf der höhen der gefragtesten Genres'* merkt iemand smalend op in krachtig proza. Dat moet dan van de laatste tijd zijn, want de historie van de *krimi* is nog armzaliger dan die van de Nederlandse misdaadroman. **Stefan Murr**, zelf een produktief auteur, schrijft dat de kudde krachtige jongemannen hun aanloop pas in de zeventiger jaren namen. Voor die tijd was er nauwelijks een Duitse misdaadroman. De oer-Duitse burgerlijkheid voorkwam in de periode van het Keizerrijk dat er aan zoiets onsmakelijks als misdaad aandacht werd geschonken in boeken. De keizer zou eens zijn voorhoofd hebben kunnen fronsen! Na WO I werd de nieuwe jonge republiek overspoeld met *Christies* en boeken van *Edgar Wallace* en voordat er iets in de eigen taal had kunnen gebeuren, was er de zaak-Hitler. Een van de weinige namen uit deze periode, en overigens uit de vijftiger jaren, is **Frank Arnaud** die een voorkeur had voor realistische politieromans. De Nazi's hadden iets tegen de Angelsaksische sfeer van het genre en tegen speurders die misschien een gevoel van kritische waarneming in de volksziel zouden kunnen losmaken. Goebbels verbood daarom de misdaadroman en pas na 1945 kon men aarzelen weer beginnen. Hetzelfde probleem van een rijke import

een beeld van krimi en policier

speelde opnieuw een rol, plus de neiging om onderscheid te maken tussen Kunst met een hoofdletter en kunstjes die bedoeld waren om te vermaken en dus maar beter meteen in pocket konden verschijnen. Dat alles voorkwam niet dat er vooral in de zeventiger jaren een hele nieuwe generatie schrijvers opkwam die niet alleen boeken schreven, maar ook hun fan-

tasie in dienst stelden voor de televisie, met name voor het ook bij ons bekende programma *Tatort*. **Hansjörg Martin** is een van de oudere schrijvers. **Fred Breinesdorfer**, **Corinne Kawaters**, **Werner Waldhof** en **Helmut Zenker** zijn jongere auteurs. Tot de meer bekende behoren **Horst Bosetzky**, die onder het pseudoniem **-ky** schrijft, **Richard Hey** en **Michael Molsner**. Martin en **-ky** zijn ook in Nederlandse vertalingen gedrongen.

Voordat de Bosetzky, Molsner en Hey hier iets meer aandacht krijgen, eerst een zijstapje over de Zone-grens de DDR in. Ook in dit Duitsland worden *krimi's* geschreven, maar in de communistische heilstaat is door de nieuwe eigendomsverhoudingen een belangrijk motief voor de misdaad weggevallen. Verder eist de censor dat het klassekarakter van de overtreder wordt verklaard en meestal wordt uitgelegd dat hij het slachtoffer is geworden van westerse contra-revolutionaire elementen. Maar gelukkig is hij heropvoedbaar. Door het bekend zijn van de dader, de daad en de motieven en door het uit pedagogische gronden weglaten van geweld, achtervolgingen en andere spannende zaken is de Oostduitse thriller volgens Peter Nusser voornamelijk saai en onleesbaar.

Volgens criticus Richard Albrecht brachten Molsner, **-ky** en Hey de maatschappelijke ontwikkelingen de krimi binnen. **Molsner** deed dat als eerste in zijn debuut uit 1968 *Und dann hab ik geschossen*. **-ky** volgde in 1971 met *Zu einem Mord gehören zwei*, terwijl Hey in 1973 debuteerde met *Mord am Lietzensee*. Het werk van de drie schrijvers is ook veelvuldig voor de televisie gebruikt, waarbij Hey al voordat hij boeken ging schrijven actief was als scenarioschrijver voor dit medium. De boeken van de drie vormen een spiegel van de ontwikkelingen in de Bondsrepubliek in die tijd, met zijn linkse intellectuelen die terrorist werden, het burgerdom met zijn verbanden met het fascistische verleden en de massamedia die de angst over toenemende agressie verder opvoerden. Omdat de maatschappij de laatste jaren rustiger, en rechtser volgens Albrecht is geworden, hebben ook de *krimi's* wat van hun glans verloren. Molsner heeft tegenwoordig een politiecommissaris met een links verleden, maar een rechtse toekomst. **-ky** zoekt het ook in de politie in plaats van marginale intellectuelen die machteloos het burgerdom zijn gang ziet gaan, bij voorbeeld in zijn fictieve Duitse stadje *Bramme*. Hey was vanaf het begin al zo verstandig het dichtst bij de eisen van het genre te blijven, en niet als Molsner de dader als slachtoffer te willen zien. Hij schiep een vrouwelijke politiecommissaris, *Katharina Ledermacher*, die met veel sociaal gevoel aan de slag ging, maar in de loop der jaren moet ervaren dat de politie er niet alleen is om de burgerij te beschermen, maar ook een rookgordijn moet leggen voor hogere sociale machten die dingen doen die niet door de beugel kunnen.

In Frankrijk zit de zaak anders in elkaar. Bij de grondleggers van het genre horen ook Franse schrijvers, waarvan **Emile Gaboriau** met *Monsieur Lecoq* van de Sûreté en **Maurice Leblanc**, de schepper van *Arsène Lupin* een plekje in de eregalerij naast Conan Doyle en Poe hebben gekregen. Ook **Gaston Leroux** die het Spook van de Opera bedacht, mag niet worden vergeten. Na deze auteurs die begonnen te schrijven in de tweede helft van de negentiende eeuw, kreeg Frankrijk in onze eigen eeuw een beroemde variant op de scherpzinnige speurder. Naast de gezellige Engelse puzzeldetectives dook commissaris **Jules Maigret** op die het meer van zijn karakterkunde en inlevingsvermogen moest hebben dan van esoterische kennis of teveel aan grijze cellen. Tientallen jaren bleef Maigret een geliefde pijprokende burgerman die graag naast mevrouw Maigret in bed schoof of een van zijn assistenten een broodje liet halen in de brasserie Dauphin. Hij had er vier, waarvan

Lapointe en *Lucas* de meer bekende waren en *Janvier* en *Torrence* de onbekende.

De *Quai des Orfèvres* (de Edelsmedenkaai op zijn Bels) is vermoedelijk een van de bekendste adressen van Parijs en is ook de naam geworden van de debuutprijs die uitgeverij Fayard elk jaar uitlooft. Naast Simenon traden ook generatiegenoten naar voren die niet zozeer de *policier* als onderwerp kozen, maar zich meer richtten op de *roman noir*. Het gaat daarbij om het soort verhaal waarin gangsters de hoofdrol vervullen of onschuldige burgers die in het nauw komen. Meestal gaat het om zaken die zich in het donker afspelen of die de donkere kant van de menselijke ziel blootleggen. Voorbeelden zijn het schrijvende duo **Pierre Boileau** en **Thomas Narcejac**, onder meer de auteurs van *Sueur froide* (Het koude zweet) dat door Hitchcock als basis voor *Vertigo* werd gebruikt. Andere namen zijn **Le Breton**, schrijver van *Rififi chez les hommes* en *Le*

clan des Siciliens, **Simonin**, schrijver van *Touche pas au Grisby* en *Giovani*. (In de nieuwe serie Zwart en Hard van uitgeverij Loeb zullen deze namen deels ook verschijnen). Een belangrijke impuls voor de *roman noir* was de start van de *Série Noire* door de bekende redacteur Marcel Duhamel van uitgeverij Gallimard, waarin ook namen als Chandler, Spillane, en Himes verschenen. Veel meer dan in Duitsland was er in Frankrijk een wisselwerking tussen de Angelsaksische produktie en de misdaadroman van eigen bodem. Frankrijk was ook een land waar mensen voor hun plezier naar toe gingen en na WO I en WO II bleven bij voorbeeld Amerikaanse militairen er hangen. De trek van Parijs met zijn cultuur en zijn oh-la-la was sterk. Naar Duitsland ging niemand voor de pret zeker niet in het Nazi-tijdperk en ook niet na afloop ervan. De magneetfunctie van Berlijn uit de twintiger jaren was voorgoed verloren.

Boileau en Narcejac schrijven ook beschouwingen over het genre. Volgens hen ontstond er in de jaren zestig een malaise ten aanzien van het misdaadboek. De puzzeldetective werd een uitgekauwd genre en de televisie ging steeds meer de amusementsfunctie van het misdaadboek overnemen, met bij voorbeeld een programma als *Les dernières cinq minutes*. De maatschappij werd ook als nasleep van

NIEUW DE VREES VOOR DE VOLTREFFER

Douglas Terman
DE VREES VOOR DE VOLTREFFER

ISBN 90 229 5470 6
f 26,90/535 F

De tweede superspannende thriller van Douglas Terman na zijn succesvolle debuut HET SPEL MET DE HULZEN, waarover de pers o.a. schreef:

'Een thriller van het zuiverste water in de beste traditie van Ludlum, Deighton en Trevanian' — *Nederlands Dagblad*

'Volop spanning, goed gedoseerd' — *Prisma Lektuurvoorlichting*

'Knap geschreven spionageroman' — *Amersfoortse Courant*

DE VREES VOOR DE VOLTREFFER: de dreiging van een nucleaire vuurbal, heter dan de zon, die binnen een paar tellen voor miljoenen mensen het einde kan betekenen.

In iedere boekhandel

thriller

Theo Capel

Dode kapitalisten

Nieuwsbrief van Josh Pachter

mer. In september heb ik het over de specifieke *fanzines* gehad en in november over de algemene bladen. Dit keer wil ik iets vertellen over de drie belangrijkste professionele bladen, *prozines* zoals de Amerikaanse liefhebber die noemt.

Ellery Queen's Mystery Magazine is het oudste en meest gewaardeerde blad. Eindredacteur **Eleanor Sullivan** brengt het 13 keer per jaar uit en in elk nummer staat een rubriek met recensies en ongeveer een dozijn korte verhalen. Iedere keer kunt u rekenen op een verhaal van de zeer produktieve **Edward D. Hoch**, maar er is ook telkens een verhaal van een debutant. (In een van de komende keren zal ik eens vertellen hoe u een verhaal aan een Amerikaans tijdschrift moet aanbieden.)

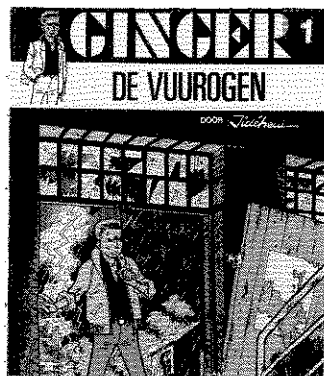
Alfred Hitchcock's Mystery Magazine komt ook 13 keer per jaar uit, maar het verschilt verder enorm van **EQMM**. De verhalen zijn duidelijk harder, Amerikaans zouden de recensenten schrijven, met een nadruk op de speurder in de traditie van **Spade/Marlowe/Archer**. Het bevat verder ook veel meer non-fictie, zoals recensies en een puzzelrubriek. Men houdt ook regelmatig een verhalen-wedstrijd en dat is een goede manier voor aspirant-schrijvers om in druk te kunnen verschijnen.

Espionage is het nieuwste tijdschrift van de drie. Het kan bijna zijn eerste verjaardag vieren, maar de familie van eindredacteur **Jackie Lewis** is helemaal geen onbekende in de tijdschriftenwereld. Haar oudere broer is **Bob Guccione**, de koning van het **Penthouse/Omni-rijk**. **Espionage** verschijnt elke drie maanden, maar er zijn plannen om het op een maandelijks frequentie te brengen. Per keer staan er 6-8 korte verhalen in die natuurlijk allemaal over spionnen gaan.

EQMM en **AHMM** zijn allebei uitgaven van Davis Publications, **380 Lexington Avenue, New York, NY 10017** en kosten \$ 24,— per jaar. **Espionage** kost \$ 20,— voor zes nummers. De cheque moet naar **PO Bos 1184, Teaneck, NJ 07666**.

Veel leesplezier en vergeet me niet te schrijven!

In het maartnummer: Het moordtheater van Ngaio Marsh

Kijk uit je Doppen

In het land van de jeugdstrip zijn de rollen verdeeld. Het weekblad **Kuifje** is het tijdschrift voor het goedverzorgde realisme; **Robbedoes** daarentegen staat voor humor en karikaturale tekenstijl. Des te opvallender is het dat in deze rubriek Robbedoes (met **Guus Slim, XIII** en **Jan Korda**) het vooralsnog wint van Kuifje dat het niet verder schopt dan **Rik Ringers**. Misschien wordt dit veroorzaakt door het gebrek aan artistieke pretenties aan Robbedoes-zijde waar men de neus nooit heeft opgetrokken voor een 'pulpgenre' als de thriller.

Hoe het ook zij: Kuifje zal het weten. Het is de bedoeling in deze, én in de volgende rubriek de score eens flink op te voeren. We zullen ons ditmaal verre houden van meesterwerkjes van oude, meest dode coryfeeën. De afgelopen jaren heeft Robbedoes er een aantal thriller-series bijgekregen die nu ook in album verkrijgbaar zijn. De volgende keer over de échte nieuwelingen. Nu eerst **Ginger**, een detective die na tientallen jaren afwezigheid het gemoderniseerde hoofd heeft opgestoken.

De tekenaar van **Ginger** heet **Jidéhem**, een man die bij abonnees van een leesportefeuille-met-Robbedoes vooral bekend is vanwege zijn meisjesstrip **Sophie**. Bovendien was Jidéhem jarenlang (décor)assistent van **Franquin** (Franquin heeft Guust Flater ooit bedacht om aan Jidéhem weg te geven!) Maar Jidéhem is geen Franquin. Hij tekent 'stijver' en nijgt naar een strakke stylering. Een 'ontspoorde realiste'. Voordat Jidéhem naar Robbedoes verhuisde maakte hij detective-strips voor het pulpmagazine **Heroic** waar ook **Tillieux** (Guus Slim!) het vak leerde. Maar waar Tillieux bij Robbedoes doorging met detectives, zette Jidéhem zijn **Ginger** op sterk water. **Ginger** is nu dus terug, gemoderniseerd en duidelijk bedoeld als opvolger van Guus Slim. (Tillieux stierf in '78). Een waardig opvolger. **Ginger** is een harde private eye — voor zover mogelijk in een alle leeftijden-strip — wiens drijfveren niet helemaal duidelijk zijn. Hoewel: een vette cheque doet wonderen... **Ginger** houdt er immers een vriendin, een Porsche en een luxe huis op na. Hij is cynisch, wantrouwend en gelukkig ook niet te beroerd totaal onwaarschijnlijke raadsels op te lossen. Jidéhem heeft het realistische scenario nog niet echt in de vingers.

Niettemin: **Ginger** overtuigt. Het is een sfeervolle strip met prachtige décors waarin de wereld het sympathieke van een miniatuurmodel of een maquette krijgt. De figuren zijn strak, op de rand van het karikaturale. Als Jidéhem zijn plots nu ontdekt van science fiction-achtig en wereld-omspannend geboefte heeft Robbedoes er een privé-detective van allure bij.

Martijn Daalder

De drie albums van **Ginger** zijn verschenen bij Dupuis en kosten f 6,75 per stuk.

Kort Amerikaans

Met PD James kan het niet meer mis gaan nu ze de leveling van televisiebewerkers is geworden. Meer dan reclame en goede recensies zorgt een televisiebewerking voor gouden verkoopsuccessen. Het verbazingwekkende blijft dat dit James is overkomen. Ruth Rendell met haar grotere produktie en grotere creativiteit zou een betere gok hebben geleken. Nu blijft ze alleen maar een sterke pretendent om de 'koningin van de misdaad' James van de troon te stoten.

Titel	Thema	Sex	Geweld	Opvoedende waarde	Oordeel
Tel Albeury The Judas-factor NEL, VD, 13,60	Harde Engelse spion moet KGB-moordenaar uitschakelen	Hij heeft twee vriendinnen, maar houdt maar echt van één	De KGB hanteert nog steeds onderwetse verhoortekniken	Waar blijven we als we onze vriendschap niet laten blijken	Zeer produktieve auteur houdt niveau aardig in het oog (TC)
Robert Barnard Corpse in a gilded cage Dell, VD, 16,65	Eenvoudige familie-erf landhuis	Er wordt meer gesuggereerd dan gepepenteerd	Ook de agressie blijft meestal onderhuids	Het taalgebruik tekent de klasse en de mens	Bijna net zo geestig als Carmiggelt en spannend (FH)
Peter Dickinson Death of a unicorn Pantheon, VD, 16,65	Schrijfster ontdekt waarom dertig jaar geleden haar vriend werd vermoord	Dickinson schrijft belletrise, geen vulbeckerij	De moord gebeurt een kleine 10.000 km buiten beeld. Wel wordt er een inktpot geworpen	Intellectuelen hebben soms teveel vertrouwen in de medemens	Ingenieuze constructie en knap geschreven, maar geen thriller (HKg)
Dick Francis Proof Pan, VD, 13,60	Grootscheepse fraude met wijn en whisky	Ik-figuur (weduvenaar) heeft wel wat anders aan zijn hoofd	Man stikt doordat zijn hoofd tot gipsklomp wordt geboetseerd	Wie niet bang is, wordt nooit een held	Weer een prachtig jongensboek voor grote mensen (BV)
RL Green (ed) The further adventures of Sherlock Holmes Penguin, NL, 16,65	Imitatie is bijna net zo leuk als echt	Een echte speurder kan zonder	De misdaad wordt niet uitgekauwd	Misdaad straft zichzelf	Amusant, maar zonder zelfstandige waarde (FH)
PD James Shroud for a nightingale Sphere, VD, 13,60	Het is niet plus in een zustershuis	Diverse geheime relaties om van te genieten	Stiekem en slinks zoals dat onder vrouwen past	Vermijdt het ziekenhuis	Breed opgezette, tamelijk spannende damesroman (TC)
Lawrence Sanders The loves of Harry Dancer Berkley, VD, 14,75	Met behulp van vrouwelijk schoon probeert men Harry in te palmen	Het belangrijkste middel om het plan te doen slagen	Tussen neus en lippen worden er diverse personages vermoord	Het menselijk gedrag is niet voorspelbaar	Het is allemaal wel heel toevallig (RK)
Marilyn Sharp False face Fawcett, VD, 16,65	Bedruvelde internationale beroepsmoordenaar is op wrak uit	Iedereen heeft het veel te druk om duitse valstrikken te doorzien	'Nette' moorden met hulp van zeer ingenieuze methoden	Controleer altijd de batterijen in uw skischoeenen met verwarming erin	Leest als een persiflage op Robert Ludlum (TC)
Patricia Wentworth She came back Bantam, VD, 12,75	Is uit dood herrezen vrouw echt of dubbelgangster?	Wat dacht u wel!	Afgepast voor twee moorden	De dood is onherroepelijk	Nét niet echt vervelend (HKo)